

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 .
Pe 1 lună . 2 .
Nrul de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
sua România și America
10 Cor.
Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deák Ferenc-utca 20.
—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se în-
apoiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Să ne scăpăm presa!

Joi s'a reîntors redactorul nostru respon-
sabil Ioan N. Iova din Oradea-mare, încărcat
cu 6 luni temniță și 500 cor. amendă. Abea
sosit acasă, ieri, Vineri, primi o nouă
citație să se prezinte în Oradea-mare. Sigur,
că este vorba de alte noi procese.

Tot ieri i-s'a înmânat și dlui Sever Bocu,
un act de acuză, — al cincilea în contra
dsale — prin care se incriminează, acum,
după un de zile, cunoscutul tablou statistic
al proceselor noastre, apărut în »Tribuna«
sub titlul »Calvarul«.

Câteva săptămâni înainte fusese condam-
nat cunoscutul luptător dr. Demetriu Lascu
la 6 luni închisoare și 1000 cor. amendă.

În curgere sunt vre-o zece procese împo-
triva »Tribunei«. Este cunoscută apoi odi-
seia dlui Sever Bocu, care 3 luni de zile,
nu s'a putut reîntoarce din România, fiindcă
tribunalul din Oradea-mare, — profitând de
petrecerea la rudele sale de acolo — l-a
taxat de fugar și lansase un ordin de cu-
rentare și arestare împotriva sa, cu toate
că plecase cu pasaport, în toată regula și
avea domiciliu stabil în Arad.

Imediat apoi s'au făcut pași, ca tribuna-
lul, arătându-se împrejurările acestea, să și
revoce ordinul, dându-se garanță, că în de-
curs de 3 zile dela revocare, dl Bocu este
gata a se înfățișa singur la Oradea-mare.
Tribunalul însă hesită și nu aduce, nici la
repetite rugări și stăruințe, nici o hotărîre.
Abea la vre-o opt săptămâni, în urma unei
intervenții pe calea legațiunii austro-ungare,

care intervenise la Budapesta îi se deschise
granița dlui Bocu și se putu reîntoarce.
Nu tribunalul fu însă care o deschise, ci
intervenția legațiunii.

Nimic mai clar decât intenția, ce se as-
cunde în umbra acestor persecuții ne mai
pomenite.

Sistemul persecuțiunii presei noastre se
știe, este nu de azi de ieri, el e aproape
de o vârstă cu era constituțională ungu-
rească. Nici odată prigonirile n'au luat însă
proporțiile de azi. Nici chiar pe vremea me-
morandului nu s'a pomenit atâtea întemni-
țări, atâtea osânde.

Acum nu se face nici măcar vre-o selec-
țiune; se împrucesuiază și Tatăl nostru dacă
apare în »Tribuna«.

Exemplu împrucesuarea »Calvarului«. »Cal-
varul« nu este un articol, ci o înșirare seacă
a osândelor croite de tribunalele ungurești
contra agitatorilor români. Parchetul a găsit
un paragraf pentru a se putea intentă pro-
ces și pentru articolul acesta, redactat în
definitiv de însuși tribunalele de clasă și
rasă ungurești. Va să zică o operă mizera-
bilă și infamă acest »Calvar«, culmea cinis-
mului însă că să mai suferim tot noi și a
doua oră pentru dânsul.

Tot atât de clar este apoi, că continuând
sistemul acesta de persecuții, presa noastră
și de altfel sprijinită nu cum ar pretinde
vremurile acestea excepționale — nu va
putea rezista mult timp acestor atacuri. A-
tâtea sacrificii de oameni și de bani, vor
duce la urma urmelor la ruina presei no-
stre.

Ne-am dat și ne dăm noi seama de a-
cest nou dezastru național ce ni-se pregă-
tește? Vedem că zi cu zi înregistrăm câ-
te-o osândă, câte-o persecuție, cetitorii o
citesc, se indignează poate o clipă, trec
apoi iute la ordinea zilei peste ea. Nimeni
nu se mai gândește la miseria ce o îndură
cel osândit cu lunile, cu anii. Azi petrecem
pe unul, mâne pe altul la temniță, ni-am
obișnuit par'că cu pelerinagiul acesta, și câți
din noi se gândesc că în cele din urmă se
vor epuiza și rezervele acestea de sacrificii
în oameni și bani, câte ni-se cer.

Nu se gândește publicul mare, nu se gân-
dește în mod mai intensiv masa cetitori-
lor de ziare, și ce să vorbim de aceștia, nu
se gândesc nici deputații naționali în felul
cum ar trebui, la aceasta foarte importantă,
din punct de vedere politic, cea mai importantă
chestie, care trebuia să le fie chiar dela în-
ceput calul permanent de bătaie al lor. De
duoi ani de zile de când sunt în parlament
nu 'au aflat nici odată prilejul de a pune
chestia aceasta în discuție, nu însă ca o
obiect de o simplă interpelare, ci ca o ade-
vărată acțiune din partea lor, căci mai ales
aci este terenul unde suntem loviți și unde
zi cu zi nu pierdem sângele. Se poate ex-
plica și scuza chiar de ce nu s'a făcut a-
ceasta, nouă însă ne vine mai curînd să o
punem în socoteala resemnării generale
cu care publicul s'a obișnuit să primească
aceste lovituri.

Credem însă că a sosit timpul să chib-
zuim în modul cel mai serios, ce e de fă-
cut în fața acestor persecuții fără sfârșit.

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

DUȘMANUL FEMEILOR.

Comedie într'un act de Roderich Benedix.

Traducere de I. Enescu.

SCENA III.

(Urmare și fine).

Betty: (deschide încet ochiu).

Libertinul: (să pleacă peste ea) În care ochi?

Betty: În cel drept.

Libertinul: (îi suflă în ochi).

Betty: Încă n'a eșit!

Libertinul: Ține-te liniștită (repetă).

Betty: Așa, acum a eșit. (Vrea să se des-
facă).

Libertinul: (o ține cu forța) Dragă Betty!

Betty: Îți mulțumesc!

Libertinul: (cu căldură) Ești un înger!

Betty: (râzând) Asta mi-o spune și bărbatu-meu.
Cât o să fie asta.

Libertinul: Veșnic, nu poți să fi altfel.

Betty: (rîzând) Câți-va ani încă și vin încreș-
turile.

Libertinul: Trec prin sărutare. (Vrea s-o să-
rute).

Betty: (îi scapă din mâni) Ai, ai, ce va să zică,
dile misogin.

Libertinul: A, lasă asta. Sunt un prost, mă la-
păd de nebunia mea dacă-mi ajuți.

Betty: Eu?

Libertinul: Dacă vrei să-mi fi prietenă și să
mă sfătuești.

Betty: Prea bucuros.

Libertinul: Fac tot ce-mi zici.

Betty: Să fi mai vesel.

Libertinul: Da!

Betty: Mai complexant!

Libertinul: Da, da.

Betty: Să nu mai urăști femeile.

Libertinul: Nu, nu, nu.

Betty: Ei bine, o să-ncerc cu d-ta.

Libertinul: Așa dar legătura noastră-i făcută?

Betty: (îi întinde mâna) Topp!

Libertinul: Sigilează o!

Betty: Cu ce?

Libertinul: C'un sărut.

Betty: (rușinată) Fugi d'aici!

Libertinul: Un semn de prietenie...

Betty: Nu să cade!

Libertinul: Un sărut în onoarea...

Betty: Dacă bărbatu-meu...

Libertinul: El e prietenul meu, nevasta lui
prietenă mea naturală. — (O prinde de mână).

Betty: Și, că e...

Libertinul: (tot mai aprins) Lăsați-mă să fiu al
treilea în legătura voastră frumoasă.

Betty: Dar, domnule misogin...

Libertinul: Dragă Betty, te rog, (o trage în
luptă continuă spre el și o sărută).

Betty: (îipă).

Libertinul: (o lasă). Ce e?

Betty: Bărbatu-meu!

Libertinul: Unde?

Betty: Vine prin grădină.

Libertinul: (să uită prin fereastră). Vine uite!

Betty: (văitându se). A văzut tot...

Libertinul: Imposibil, din depărtare...

Betty: Vede, ca un uliu.

Libertinul: Și dac'a văzut?

Betty: Gelozia lui...

Libertinul: Doamne, ce mare lucru s'a întâm-
p'at?

Betty: M'ai sărutat!

Libertinul: Dacă altceva nu-i nimic...

Betty: Nu-l cunoști — devine furios...

Libertinul: Vai Doamne! (să teme).

Betty: Frica, perplexitatea mea...

Libertinul: Fii dar liniștită.

Betty: Îmi cetește tot din față!

Libertinul: Atunci plec...

Betty: Îi fugi tocmai în mâni.

Libertinul: Ce să fac dar...?

Betty: Ascunde-te!

Libertinul: Cum?

Betty: Te rog... te rog...

Libertinul: Așa apare...

Betty: Până îi trece furia, te rog, te rog.

Libertinul: Ei bine! Unde însă (vrea să iasă
la dreapta).

Betty: Aici nu, aici e dormitorul meu!

Libertinul: Atunci aici (vrea la stânga...)

Betty: Asta e odaia lui, aici întră!

Libertinul: Unde dar?

Betty: Vără-te sub masă!

Libertinul: Sub masă? Nu — asta e doar...

Betty: Dragă, scumpe amice!

Libertinul: Faci din mine ce vreal (să vără sub
masa din stânga).

Betty: Așa, fii liniștit acum (trage pânzătura
peste el — încet). Așa, domnule misogin, puțină

Ne gândim întâi la o acțiune socială ce ar trebui întreprinsă pentru a salva situația materială a ziarelor, cari nu vor putea suporta mult atâtea osânde și într-o zi vor trebui să sucumbă.

Să chibzuim apoi măsurile politice ce trebuie luate, căci în urma urmelor nu vom putea suferi să fim sugrumați în tăcere, în liniște, fără nici o opunere, o protestare împotriva sugrumătorilor.

Adresăm aici rugare către onorații deputați naționali, în numele presei române, în numele celor ce sufer în temniți, în numele supremului interes național să ia dâșii în mâni acțiunea în parlament și în afară de parlament pentru scăparea presei române.

Lupta din Timișoara. Ieri o deputațiune număroasă venită din comitatul Timișorii și având în frunte pe baronul Andrassy Béla, s'a prezentat în capitală miniștrilor Andrassy și Wekerle cerând capul lui Kapdebo și menținerea lui Joanovich. Vina principală a lui Kapdebo este, că a administrat în mod cinstit și ar fi pactat cu românii, în vreme ce meritul lui Joanovich sunt ticăloșiile fără număr în administrație și prigonirea și căderea candidaților români printr-o teroare ne mai pomenită la alegerile trecute.

O știre alarmantă. Ministrul de interne, contele Andrassy s'a rostit ieri căre mai mulți deputați în sensul că situația politică actuală este de astfel că *disolvarea camerei nu-i exclusă, mai mult chiar: iminentă.* În audiența sa, Wekerle a declarat M. Sale că situația va necesita retragerea guvernului, el nu va șovăi să și dea dimisia. Împăratul, zice Andrassy, ar fi răspuns astfel:

Nu pot să dau actualei camere alt guvern decât cel actual, dar actualul guvern își poate crea ori când altă cameră!

»Unirea germanilor«. Sub acest titlu »Kronstädter Zeitung« scrie un articol despre năzuințele germanilor din Austria de a se uni. Oare n'ar fi tot atât de actual de a se ocupa de unirea germanilor din Ungaria într'un singur și puternic partid naționalist?

Să sperăm.

De Coriolan Pop.

Stările noastre vitrege politice, economice și culturale ne silesc adeseori să meditam. În meditațiunile acestea trebuie să fim de tot optimiști ca să nu desperăm pentru viitorul nostru atât de amenințat și și atât de nesigur.

Viitorul nostru e ca o corabie între valuri furtunoase purtată de capriciul și patimile contrariilor noștri, cărora existența e legată de soarta noastră și pentru interesul lor profan jertfesc nu numai cele mai elementare drepturi și chiar și cele mai nobile simțăminte omenești ale tuturor națiunilor conlocuitoare.

În Macedonia puterile au organizat jandarmerie pentru menținerea ordinii publice și pentru siguranța vieții și averii.

Noi cu toate că măcelurile dela Aleșd, Pecica, Pânade, Cristian și Cernova ne silesc să ne gândim la soarta dureroasă a confrăților noștri macedoneni, nu desperăm, căci avem în inimile noastre zidit cel mai curat simțământ creștinesc: speranță, fără care viața omenească ar fi fără frumusețe, deșartă.

Și oare am putea dispera atunci, când prin muncă cinstită și continuă ne-am câștigat simpatia străinătății, când Europa întreagă ne cunoaște durerile, când lumea întreagă civilizată privește cu bucurie la prosperarea noastră; atunci când vestea stărilor noastre aziatice și medievale a străbătut pretutindenea și s'au găsit oameni cu vază înaltă și cu inimă nobilă, cari jertfind timp și oboseală au intrat în luptă pentru cauza noastră sfântă.

Pe timpul procesului memorandumului actualul prim ministru francez Clemenceau ne-a luat în apărare și în coloanele ziarului »La Justice« adeseori și-a manifestat nu numai simpatiile, ci a stăruit într'acolo ca lumea întreagă să recunoască îndreptățirea pretenziunilor noastre.

În timpul mai apropiat, acum când cu atâta însuflețire purtăm lupta noastră națională de existență și când de atâtea ori ajungem la culmea desnădăjduirii, ca o rază de speranță ne vine spre ajutor intervenirea bărbăților de condei din străinătate.

Marele iubitor de oameni și renumitul scriitor rusesc contele Tolstoi văzând cele ce se petrec la noi și a ridicat glasul său și în numele creștinismului i-a tras în judecătoria opiniei publice europene pe acei dușmani a neamurilor nemaghiare din Ungaria, cari împiedecă dezvoltarea dragostei creștinești prin erogarea drepturilor speciale a rasei maghiare.

Celebrul dramaturg Björnstjerne Björnson, marele luptător al ideii de pace obștească scârbit de crâncena luptă, ce bântuie pe terenul nostru politic cu mai mare patimă ca luptele bestiale pe vremea lui Nero în arenele romane, — inima lui nobilă n'a avut astămpăr să nu atace măcar pe acela care în congresele de pace obștească își câștiga aplauze frenetice prin vorbirile lui strălucite, iar acasă introduce legi, cum e faimoasa lege de instrucție din 1907 XVII. care e menită să răspândească amărăciune, nemulțumire și dușmănie, iar pace și înțelegere deloc.

Atacul era vehement, dar îndreptățit, și Apponyi stă încrămenit cu *capul aplecat* și demascat înaintea dovezilor puternice ale poetului fiordurilor.

Björnson însă nu e omul care să împlinească vre-un lucru numai de jumătate. El luptă cu toată bărbăția pentru o idee, până la desăvârșire.

Isprăvind cu ministrul Apponyi atacă pe toți aceia cari stau în serviciul politicii desnaționalizării care ar putea avea îndreptățire pe vremurile lui Machiavelli dar nu în secolul al XX-lea când toată viața politică e bazată pe ideile revoluțiunii franceze.

Încă sunt în mișcare valurile impresiei cauzate prin atacul lui Björnson și iată și un fiu al celei mai liberale națiuni — un engiez — într'un studiu politic ocupându-se cu viitorul Austro-Ungariei leagă soarta monarhiei de rezolvarea chestiei de naționalitate și anume în favorul nostru.

Autorul se ascunde sub pseudonimul »Scotus Viator«, dar priceperea profundă a chestiei ne lasă să bănuim, că sub mantaua pseudonimului se ascunde un celebru politician englez.

În cartea lui apărută nu de mult și intitulată »Viitorul Austro Ungariei și puterile mari«, făcând cercetările cu o obiectivitate însușită neamului său condamnă politica »mioapă și stricătoare« urmată de șovinismului ungi, căci: »Supremația unei rase nu mai poate avea îndreptățire de a exista în zilele de-acum, iar în Europa deloc. Ungurii în loc să alerge după visuri deșerte trebuie să recunoască puternica logică a faptelor«.

Că primim cu bucurie ajutorul acestor oameni inimoși nu ne poate lua nimenea în nume de rău.

Arma noastră e strălucitoare, căci e însuși adevărul. Și a urmă aceasta am cucerit simpatiile străinătății. Adevărul poate fi amușit dar omorât nu. Adevărul înăbușit își fărâmă cătușele și desfăcându-se aripele se înalță spre cer și strălucind ca soarele vestește învierea drepturilor noastre.

O luptă fără speranță e de jumătate pierdută. Se sperăm!

umilire și ceva frică — drept spunând prea ție ușoară pedeapsa. (Fuge la ușa din stânga, trage cheia, să așeze la masa din dreapta și-și pune batista la ochi).

Gustav: (vine).

SCENA IV.

Cei dinainte. Gustav.

Gustav: Vezi m'am întors. Ești singură, credeam că Libertinul e încă aici. S'a dus deja? Ai vorbit cu el? Ce ai?... Nu răspunzi?

Betty: (să uită la el clătină din cap și-și acopere iar ochii).

Gustav: Pentru Dumnezeu, tu mă sperii Betty. Tu ai plâns. — Betty, scoate-mă din grije.

Betty: (și să agață de gât și-și ascunde fața în pieptul lui).

Gustav: Dragă nevestică! Ce ți-s'a întâmplat, spune!

Betty: (sughitând) Nu pot.

Gustav: Trebuie să fie ceva grozav, s'a întâmplat vre-o nenorocire?

Betty: Nu, nu pot — și totuși nu-i permis să-ți ascund nimic, datorințele cele mai de aproape sunt cătră tine.

Gustav: Betty!

Betty: Prietenul tău, care să făcea, că urăște femeile...

Gustav: Ei?

Betty: E un infam!

Libertinul: (scoate puțin capul). O, șerpoaica!

Gustav: Nu 'nțeleg.

Betty: Am fost cum să cade cu el, cum ai poruncit tu... (tot mai întrerupt) la început să făcea necioplit și dur...

Gustav: (cu insistență) Și...

Betty: Apoi să făcuse tot mai așabil.

Gustav: (turbat) Mai departe...

Betty: La urmă a vrut să mă sărute.

Libertinul: O! diavolița!

Gustav: Să te sărute.

Betty: L'am dat la o parte...

Gustav: Și el?

Betty: M'a cuprins cu puterea...

Gustav: Draci și iad!

Betty: Tu veneai prin grădină...

Gustav: Unde s'a dus?

Betty: (și cade de găi). Nu-l omor!

Gustav: Va să zică e încă aici? Unde?... unde?

Betty: Mi-a spus că tace și a sărit în odaia ta...

Libertinul (voia să iasă pe partea dinainte de sub masă, să vîră înapoi liniștit).

Betty: Am fost zăpăcită de ciudă și frică, n'am știut ce fac și am scos cheia din ușe.

Gustav: Să nu-mi scape blăstămatul.

Betty: Dragă Gustav.

Gustav: Să mă deosească pe mine, prietenul lui.

Betty: Liniștește-te!

Gustav: Dă cheia!

Betty: Ești prea infuriat...

Gustav: O să fiu teribil de rece! Cheia!

Betty: Faci vr'o nenorocire...

Gustav: Cheia.

Betty: (și dă cheia).

Gustav: (să repede la ușe și vîră cheia).

Betty: (foarte tare). Gândește te la iad!

Gustav: (să întoarce înlemnit și-i cade mâinile).

Betty: (săltând de bucurie). Câștigat, câștigat!... Gândește te la iad!

Gustav: (să uită trăgând la îndoială, deschide repede ușa să uită înlaunțu și să 'ntoarce).

Betty: (și aduce în față). Cine voia să nu mai fie gelos?

Gustav: Apoi, în felul ăsta...

Înainte de dejun, dacă beai un jumătate de poc al de apă amară o o o

Igmândi

al lui Schmidthauer,

stomacul neregulat îl aduce în ordine în decurs de 2-3 ore.

Medicament foarte bun pentru împiedecarea boalelor interne, tot așa are efect admirabil la boale de stomac, intestine și de sânge, tot așa în contra îngrășării, contra trohnei, respirării grele, gălbănare, umflarea ficatului și fierei, diabetă, vână de aur, podagră, reumă și multe boale interne. Comande se pot face la Schmidthauer Lajos, farmacist în Komarom. Se poate căpăta în fiecare farmacie mai

bună și prăvălie de coloniale.

Prețul unei sticle mici 30 fil., mari 50 fil.; să nu se confunde cu ită apă amară.

Situația politică.

Ziua de ieri a fost o zi de doliu pentru constituția ungurească. Pentru a doua oară guvernul a înaintat camerei ungurești un proiect potrivit cu tot ce este constituție și legalitate într-o țară. Guvernul a contopit toți articolii proiectului despre compromis într'un singur articol. În felul acesta orice discuție pe articole, orice muncă conștiințioasă și legală a amănuntelor, ori ce dezbateri pătrunzătoare se înlătură și dreptul de critică al corpurilor legiuitoare se știrbește în chip adânc.

Dacă majoritatea chemată să vegheze asupra constituției consimte la aceasta atingeri aduse nu textului, ci spiritului constituției, atunci trebuie să se constate cu un sincer regret că am ajuns în faza când însuș parlamentul nu mai are simțul moral al constituționalismului, când el însuș consimte la reducerea și prefacerea drepturilor sale într'o iluzie deșartă. Acesta este adevăratul faliment al constituției, al parlamentului când el însuș nu se mai respectă. Și pentru aceea am zis că ziua aceasta a fost o zi de jale pentru constituția țării noastre și în rândul întâi pentru poporul unguresc, care a trimis astfel de reprezentanți în străvechiul său corp reprezentativ.

După cum suntem informați deputații naționali au fost chemați telegrafic la Budapesta, pentru a lua hotărâre asupra atitudinii lor, care în vremea din urmă nu era nici una. Sperăm deci, că se va pune capăt nedumeririi ai cărei ecou dinadins nu am vroit să ne facem, spre a nu crea alte și mai mari.

A trebuit însă să privim cu multă mâhnire cum până și încurcă lumea de Babeș căduta să tâlmăcească în favoarea aberațiilor sale lipsa totală de orientare în care se domnii deputați. Clubul deputaților va trebui să între întreg, și cu tot aparatul său în luptă contra proiectului unic. Pentru care rost? Pentru cel mai mare pe care-l are

Betty: Cine nu voia să piardă rămășagul?
Gustav: O, tu șerpoaico!
Libertinul: Viperă!
Betty (obraznic). Nu m'ai îndemnat tu la vicleșug!
Gustav: Și Libertinul?
Betty: E un prost cu dușmănia lui de femei!
Libertinul: Aici are ea dreptate.
Gustav: Și eu un nebun cu gelozia mea!
Betty: Aici ai tu dreptate.
Gustav: Și iadeșul pierdut. Ai omorât două muște cu o lovitură.
Betty (bate pe masă). Nu trei!
Gustav: Cum?
Betty: Aici e una — dau după ea!
Gustav: Nu, e prea de tot, să mă năcăjești așa...
Betty: Dragă Gustav, voiam să am ceașca.
Gustav: Nu i cu dreptate...
Betty (la câțiva pași de el). Pedepsește-mă...
Gustav: C'o să și...
Betty: Dacă mă vei prinde...
Gustav: N'o să mi scapi!
Betty (cântă din: »Fluerul fermecat«). Ficior sprinten și îndrăzneț... (fuge împrejur pe scenă și iese prin mijloc).
Gustav: Tot o să te prind. (Fuge după ea).
Libertinul (iese de sub masă). Aoleo! măgarul de mine!

(Cortina cade).

un partid de opoziție: să răstoarne guvernul. Fie deci într'o colaborare cu croații, fie paralel cu dînșii, așteptăm cea mai bărbătească luptă acum din partea deputaților noștri contra celui mai detestabil guvern din câte am avut.

Bánffy și Polónyi combat lex Wekerle.

În comisia economică a camerei baronul Bánffy s'a ridicat împotriva noii lex Wekerle. Situația, zice, e extraordinar de gravă. Compromisul acesta este mai rău decât cel vechiu al lui Bánffy-Badeni și decât al lui Széll-Körber. Proiectul este primejdios și violează constituția. Propune să fie retras.

În continuarea discuției, Wekerle a apărut proiectul. Deputatul Szmrecsányi, membru al partidului popular declară că partidul său încă nu se poate rosti asupra proiectului.

Polónyi a hotărît să adreseze guvernului o interpelare în chestia compromisului, și va arăta că banca națională ungurească nu va putea fi înființată nici la 1910 dar nici la 1917.

După alegeri.

Declarațiune. În prețutul nostru ziar »Tribuna« Nr. 241 din 1/14 Noemvrie fiind învinuit și părintele nostru Georgiu Papp că n'ar fi votat cu lista curat națională, nu corăspunde adevărului.

Subscrisul ca bărbat de încredere la alegere de membrii pentru congregație, declar sărbătorește că părintele Georgiu Papp a votat cu ședuli albe liniate pe care a fost scriși domnii Stefan C. Popp, Iuliu Groșorion și Ioan Mihuți.

Despre aceasta faptă a părintelui m'am convins cu ocaziunea cetirei ședulelor ce însumi am făcut o ca bărbat de încredere. *Agrișiu*, la 20 Noemvrie st. n. 1907. *Ioan Frățila*.

Intimpinare. Articolul publicat de mine în numărul 234 al prețutei noastre foi »Tribuna«, asupra alegerii comitatense din cercul nostru Iosășel, s'a cernut atât între frații noștri de partid cât și între străini. Eram așteptat la o hărțuială de cătră ai noștri cei ce și pricep chemarea și și-au validat de campioni de luptă neînfrânți în astfel de cauze, ori că dela cei ce s'au simțit ofențați așteptam o apărare sau desmințire categorică. Nici una nici alta, ci o adevărată confuziune ca să nu zic slăbiciune, să dă de gol în »Declarațiunea« din No. 244 a acestui prețuit ziar. Eată buimăceala: cei patru declaranți din stânga Crișului zic: »noi declarăm prin aceasta sus și tare că cele scrise de părintele Ioan Serac nu corespond purului adevăr«; apoi zvârcolindu-se a scoate din suspiciune pre alegătorii lor din stânga Crișului continuă: »Așa dară Domnule alegător din dreapta Crișului foarte corect și bine ai vorbit încâtva«.

Ce va să zică asta frate și colegă Miclean, și fraților învățători declaranți?!

Eu în primul loc declar: că susțin cu tărie și resignațiune toate cele publicate în articolul meu în toată întregitatea lor, a căror adevăritate în parte și D voastră o recunoașteți. Vă mărturisesc însă sincer și conștiințios fraților! că n'am căutat certe, discordie și controverse, dar una bine să vă notați că: nu vorbe goale și fără nici un rost, nu martori oculari și oameni curioși nici judecată cu două înțelesuri asupra faptului împințit și descris de mine în modul cel mai sincer și fidel ne trebuiesc nouă la alegeri, ci fapte! reclamă cauza noastră sfântă.

Deși în rândul trecut m'am exprimat că nu voiesc a mă estinde la personalități dar nolens-

volens vād că trebue să revenim încet. Mă cuprinde o mirare când vād pe colegul și amicul Miclean subscris în rând cu cei din Bonțești, pentru că Valea-Zeldișului unde aparține fratele Miclean, nici când — de când o cunosc eu — n'a dat dovezi slabe la alegeri, decât că de astădată prin ambiția celor ce ziceți și D voastră că »s'au făcut coadă la topore«, noi am pierdut o cauză întreagă, care vedeți acum prin combateri și reflexiuni nu se mai poate repara. Bonțeștiul? o comună destul de număroasă și mai curat românească dar... dar... celelalte nu voiesc să le mai aduc în public decât că aci pot exclamă împreună cu D voastră că: »perirea ta din tine Izraile!« și cine mă va putea combate dacă eu afirm că nici o alegere n'au trecut peste capul nostru la care Bonțeștiul să nu ne fi lăsat urme regretabile?

Aduceți vă aminte fraților declaranți: că eu în articolul meu cu pricina am zis că: și dintre apostolii cauzei curați au fost dar nu toți; aduceți vă aminte că eu în decursul alegerii am ieșit afară la Voi și v'am făcut atenți la abuzurile ce să petrec înaintea voastră în detrimentul nostru; dar aduceți vă aminte că tot atunci am aflat făcând »șidule cu pact«, pe cine?... și cum m'am expectat eu atunci cu toată indignațiunea? — Vedeți domnilor! de acasă ați venit în mod cinstit în fruntea alegătorilor, dar dacă prin mijloacele de corupție — pe cari le-am amintit în celalalt rând — ce au fost puse la cale de către adversari, vi-s'au răpit voturile, eu sunt de vină? Da eu sunt de vină că am cutezat a spune adevărul; îl voi spune însă și mai departe: domnul protopop T. Magier da! a fost între noi unicul în felul său cu prilejul alegerilor, asta o afirmați și D voastră după ce simțiți golul lui. D-nul inv. Dorca da, și-a făcut datorința pe deplin și nici nu se simte ofențat prin articolul meu. Una trebue însă să o mărturisim D voastră sincer punând mâna pe inimă: Oare pe D voastră nu v'au pus la cale în aceasta grevă »aceia« ce au dus pe ghiață și pe Coste Iovu și Băbuța Const.?!

În fine să facem o recapitulare și să tragem consecvențele: Oare cele publicate de mine nu corespond purului adevăr. ori contrazicerea Dv. că »oamenii din S. și Z. și-au împlinit datorința lor pur și sincer«, și confinuând că »cu excepțiunea a celor două uscături. Așa! da! și eu așa am zis că dacă cei dela D voastră din stânga Crișului nu luau în combinație pe acei doi, atunci noi sigur reușiam cu majoritate.

La scrutinare apoi am putut constata cu regret faptul că în șidurile alegătorilor D voastră din stânga Crișului domnul notar Borsos n'au lipsit decât din vr'o 4—5; acum să naște întrebarea de mistificațiune căci la D voastră au jucat rol două rânduri de plugari în șidule.

La revedere deci în acest loc, de altădată însă ne vom mai întinde la vorbe și vom demasca fără cruțare pe toți ceice au purtat doi bani în trei pungi.

Fenișiu, în 8/21 Nov. 1907. *Ioan Sărac*, par.

Alegerile în Timiș.

Marți în 19 l. c. s'a ținut alegerea membrilor pentru congregația comitatensă în cercul nostru din Temeș Gyarmata.

La alegerea am intrat și noi românii în luptă. Conferința fruntașilor ținută la 2/15 c. în Timișoara au candidat, după ce nu a fost aplicat nici în schimbul candidării din partea națională a dlui Țoldan preot în Remetea să absteie dela sprijinirea listei străine, pe dnii: dr. G. Adam, adv. David Voniga și Dimitrie Ionescu preoți. La caz însă de vom fi în minoritate la alegere susținem candidarea celor doi dintâi domni, iar dl Ionescu se retrage în favorul aceluia cu care vom pactă.

La locul de alegere majoritatea o avem noi românii și reușita alegerii listei românești era sigură, dacă nu s'ar fi aflat între noi un vânzător de neam în persoana preotului Iuliu Țoldan din Remetea. Acest preot al neamului și acest păstor necredincios pentru un prânz al contelui Gyürki, nu s'au sfiit a se alia cu străinii în con-

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricațiile proprii din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de mormânt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

tra noastră ci a dus cu sine în tabăra contrară și vre-o 80 alegători din comuna sa, cu intențiunea să trântescă candidații naționali. Voturile răpite dela români au fost majoritatea străinilor, cari în semn de recunoștință au candidat și au ales și pe renegatul și trădătorul de neam.

Atât poporul cât și ceilalți inteligenți s'au purtat brav. Părintele Trifu Petcu din Ghiroc nu a luat parte la alegere căci el săracul nu-și știe rostul pe acest pământ.

Pe niște alegători maghiari cari au votat cu lista noastră, alegătorii însuflețiți ai părintelui Toldan i-au bătut făcându-se vrednici de alesul lor Zoltan dupăcum îl numeau dânșii.

Părintele ne-a ars fața de rușine când am văzut turma d'ale trântită în trăsuri și pe jos în stare dobitocească spre rușinea românilor și spre batjocura străinilor.

Ce independență ai dta ca membru ales de contele Gyürki și alegători străini de neamul nostru și de turma d'ale în stare dobitocească? Cui vei folosi?

De încheiere către cei doi alegători adevărați români din Remetea, dnii Ionescu preot și către inv. Leu o rugare am și anume: Dlor! Rugați-vă lui Dzeu pentru iertarea turmei rătăcite și vânzătoare de neam căci păstorul lor i-a adus la soartea Sodomei și a Gomorei.

Un alegător.

Infrângerea rușinoasă dela Ciacova. La 19/XI 1907 n. a fost alegerea de membri congregaționali în cercul Ciacovei. Într-o conferință ținută sub prezidența distinsului nostru protopop Ioan Pinciu, s'a accentuat, că deoarece toți stăm pe baza programului național și suntem deja constituiți în partid, numai bărbați aparținători partidului național pot fi designați de candidați. Astfel cu unanimitate au devenit candidații partidului nostru național valoroșii dni: Emanuil Ungureanu, Aurel Drăgan, Miloș Miloșev și Mihai Jivanca. Acestui cerc de alegere aparțin comunele: Ciacova, Ghilad, Petroman și Obad. Intre alegători români sunt o majoritate covârșitoare. De când s'a declarat activitatea, la orice alegere, fie aceea comunală, comitatensă sau dietală, la orice act de interes românesc, toți au fost solidari, deși domni stăpânirii prin aparatul lor oficios întotdeauna cu teroare și intimidare au încercat a culege victime dintre cei slabi de înger. De astădată însă îndeosebi din pricina frecărilor personale ivite între comitele suprem și vice comitele, excepțional am fost cruțați de îngrijirea binevoitoare a stăpânirii și avuserăm teren liber în validitatea drepturilor noastre de alegători. Învingerea eră să fie sigură. În ziua alegerii ni-s'a imbiat o priveliște foarte tristă, deprimătoare și regretabilă. Acei frunțași ai noștri, cărora până aici le place, să se arate de conducători și factori, au dat mână de ajutor taberei contrare.

Di George Breban, mare proprietar, director de bancă, deputat sinodal și congregațional și fost candidat de deputat dietal cu program național, de dragul prietenului său intim Merstorf Mátyás, notar în Ghilad, a pus în cui credeul său politic, a spart solidaritatea, a violat și călcat disciplina de partid, și în dosul românilor de bine fără știrea și învoirea partidului, fără considerarea și respectarea decisului conferinței mai sus amintite, la care și dsa a luat parte, — s'a înțeles cu di Dimitrie Ilcău primar-comunal în Petroman — care prin avocatul său dr. Vas esoperase tocmai înainte de alegere suspendarea din oficiu a unicului notar român din cerc — și apoi împreună au pregătit calea victoriei pentru partidul 48 ist, a cărui candidați toți deveniră aleși. La facerea scrutinului s'a putut observa în mod destul de evident machinațiunea și apucătura rușinoasă. Îndeosebi de pe ședulele prezentate de către cei influențați de di Dimitrie Ilcău erau șterși românii și numai ici-colea eră înpistrită câte o ședulă și cu candidat român.

Di Ilcău a și putut ajunge mai mare record, de cât Breban, pentru că aveă la spatele sale pe adjutanții săi emeriți: Di Octavian Manciu fiu de protopop crescut cu prescuri, vice-primar comunal și Nicolae Pap notar amovat din post.

Eram pe aci, să retac numele acestor păcătoși, dar cred, că e lucru bărbătesc și salutar a-i da pe față, decât a-i ascunde în întunecul vecinicii, pentru că la lumină eventual se vor pocăi și se vor îndreptă și atunci iarăș vor putea privi cu fruntea des-hisă în fața românilor de bine, deși la vre-o îndreptare radicală nu ne prea putem aștepta nici din partea dlui Breban, deoarece ne-am însemnat prea bine declarația dsale făcută după ultima alegere dietală, că »ii pare rău, că nu a pășit cu program guvernamental sau constituțional, la cazul acesta sigur ar fi ajuns la deputăție.

Correspondentul.

Pentru țărani.

(Urmare.)

Jurisdicțiuni și execuțiuni.

Art. 89. Toate p'ângerile provenite din învoielile agricole se vor judeca de către judecătorul de ocol al locului, unde învoiala trebuie să se execute, după legile în vigoare, relative în competență.

Prin aceasta însă nu se va suspenda executarea prevăzută la art. 91 și art. 93.

Judecata se va face de urgență.

Sunt scutite de taxele de timbru toate actele privitoare la învoielile agricole.

Art. 90. Contractele de învoielile agricole, făcute în termenii prevăzuți de această lege, sunt executorii, fără necesitatea prealabilei investiții.

Țăranul va putea însă ulterior să facă apel la judecătorul de ocol.

Art. 91. Executarea contractelor se va face de către primarul local și ajutoarele sale, sau în caz de disolvare de către comisiunile interimare.

Aceștia vor chema pe datornici la lucrul pentru care s'au învoit cu contract. Când țăranul nu va fi următor, proprietarul sau arendașul are drept, cu concursul primarului și în prezența unui consilier comunal, să tocmească alți muncitori pentru săvârșirea muncii, după prețurile curente în localitate și la momentul muncii, în socoteala țăranului. Acest preț se va constata prin proces-verbal de către autoritatea comunală și se va îndeplini de primar din averea debitorului, cu formele și sub rezervele articolului 92. Fixarea prețului astfel făcută este definitivă.

În caz când nu s'ar găsi alți muncitori, în locul celor cari n'au fost următori în executarea muncilor la cari se îndatoriseră, autoritatea comunală, după cererea proprietarului sau arendașului, va constata paguba rezultată. Procesul-verbal de constatare se va înainta îndată judecătorului de ocol, care va cita părțile în termen maximum de 5 zile dela data cererii.

Judecătorul se va pronunța, dacă găsește estimățiunea justă, sau dacă vrea să o completeze prin dovezi nouă sau cercetări la fața locului. În cazul acesta, el trebuie să se pronunțe în termen maximum de 10 zile.

Sentința judecătorului este fără opoziție pentru cei absenți și cu apel, numai întrucât condamnările individuale ar întrece fiecare sumă de 300 lei.

Apelurile se vor judeca de asemenea de urgență, cu precădere și fără opozițiune.

Art. 92. Dacă din cauză de forță majoră, bine constatată, executarea unor din muncile prevăzute în contract devine imposibilă, primarul — din oficiu — și în prezența ambelor părți chemate, va încheia un proces verbal de constatare.

Proprietarul sau arendașul, în termen de 3 zile, poate face apel în contra acestui proces verbal înaintea inspectorului agricol, care va fi obligat să facă o nouă constatare, în termen de 5 zile dela data apelului.

Art. 93. Urmărirea și vânzarea averii debitorului, în ambele cazuri prevăzute de art. 91, se va face către primar. Vânzarea se va face în termen de 5 zile libere dela înregistrarea procesului verbal de constatare a prețului sau dela înregistrarea ordinului de execuțiune, dat de ju-

decătorul de ocol. Termenul va fi de 10 zile pentru cei absenți.

Vânzarea se va publica printr'un afiș alipit pe ușa primăriei. Afișul va cuprinde numai ziua vânzării, suma pentru care se face urmărirea și averea urmărită a debitorului. Creditorul fixează prețul dela care începe licitațiunea. Termenul vânzării se va face cunoscut debitorului de către primar deodată cu alipirea afișului pe ușa primăriei.

Contestațiunile de vânzare se vor adresa numai până în ajunul zilei fixate pentru vânzare. Ele se vor judeca fără apel. Judecătorul va putea suspenda vânzarea până la judecarea contestațiunei. Hotărârile date în urma vânzării nu vor avea nici un efect în privința cumpărătorului.

Art. 94. Se va putea urmări oricare avere a debitorului, afară de casă și pământ dobândit prin legea rurală sau cumpărat în loturi mici în baza legilor speciale pentru înstrăinarea bunurilor statului și a legii pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea, precum și averea pe care o scutește legea de urmărire. Vânzarea averii scutite este nulă deplin drept. Primarul care va săvârși o asemenea vânzare se va pedepsi cu închisoare corecțională, dela 15 zile până la două luni.

Art. 95. Oricare ar fi învoiala încheiată între proprietar sau arendaș și țăran, acesta nu va putea fi executat, nici urmărit, conform legii de față, pentru două din zilele lucrătoare ale săptămânii, Vineri și Sâmbătă, cari sunt lăsate pentru propriile sa'e lucrări, când le va avea de făcut. Primarul, care nu va veghea la respectarea acestei prescripțiuni, se va pedepsi cu o amendă dela 10 la 15 lei.

Art. 96. Sub rezervele art. precedent, toate zilele, în afară de Dumineci și de zilele de sărbători creștinești statornicite, prin regulamentul sfintului sinod din 18 Iulie 1874, sunt considerate ca zile obligatorii de muncă, în cari proprietarii sau arendașii au drept să ceară executarea învoielilor de muncă.

Art. 97. Când proprietarul sau arendașul nu va plăti țăranului la termenul stipulat prețul muncii făcute, sau în caz când termenul nu a fost stipulat în contract, autoritatea comunală, îndată după efectuarea muncii, în urma unei somațiuni formale, făcută datornicului după reclamațiunea muncitorului și în termen de 5 zile libere, va proceda la executarea debitorului pentru împlinirea prețului datorit, prin aceeaș procedură prevăzută la art. 93.

Art. 98. Orice pretențiuni rezultând din învoielile agricole, din ori ce parte, se prescriu în doi ani dela expirarea termenului de răfuială, prevăzută în legea de față, dacă în acest interval nu au urmat reclamațiuni.

Dela serbările din Cohalm.

Rezultate și hotărâri.

Raportul comitetului, a fost revăzut de comisiunea cenzurătoare, care prin raportorul ei dl dr. Alecs. Bogdan, într'un referat lucrat cu multă îngrijire, îmbrățișează întreg câmpul de activitate al Societății.

Datele despre starea actuală a Societății propunerile făcute și discuția asupra lor sunt următoarele:

I. Comitetul a ținut pentru împlinirea agendelor 8 ședințe.

II. Membrii societății, cu cei înscriși la adunarea actuală sunt, vii să înțelege, 78 fundatori (nou: 1), pe viață 112 (noi: 6) ordinari 316 (noi 21) și 13 ajutători.

Burse și premii.

III. În anul trecut de gestiune, Societatea a dat burse dlor 1) Aurel Bănuș, 2) Nicolae Băilă, 3) Ioan Crișan.

Comitetul a votat în anul acesta și un ajutor de 1200 de cor. dlui Zach. Bărsan, pentru turneul lui de 3 luni din vara anului acestuia.

Cine suferă?

De stomac, de constipație, de lipsă de poftă de mâncare?

Acela să facă experiență cu apa amară naturală HORGONY recomandată de mai multe sute de medici. Înainte de dejun dacă se ia o jumătate de pahar din apa amară HORGONY după uns până în două ore își face efectul dorit, și revine pofta de mâncare și starea bună generală. — Apa naturală HORGONY nu are gust rău și nu provoacă nici un gust neplăcut. Se poate căpăta în toate prăvăliile cu ape minerale, în băcăni și farmaci. La târgululă să se ceară lămurit apa amară naturală HORGONY.

Proprietar: Loser János, Budapest.

Aici observăm, că la adunarea dela Lipova s'a hotărât crearea unei burse de 1200 coroane pentru muzică și teatru pentru o *damă*, dar »după posibilitate«. Aceasta nu s'a făcut, nici nu s'a amintit despre aceasta în raportul secretarului. Avem numai pe d-na Bârsan, ca actriță, de profesie și credem că e cea mai ardentă nevoie de o tovarășe, eventual pentru cant, îndată ce avem un bursier pentru aceasta în dl Ionel Crișan.

IV. La *premiile* pentru cari s'a fost publicat concurs, au intrat 12 bucăți, din cari s'a premiat încă la Lipova cu premiul al II (de 300 cor.) comedia în trei acte »Nicolae Vulpe« de *Romul Munteanu*.

Iar premiul de 500 cor. pentru care nu s'a găsit nici o bucată vrednică, în anul acesta, a fost împărțit, în afară de concurs dlor *Gheorghe Stoica* pentru comedia: »O ședință comunală« și *Stefan O. Iosif* pentru traducerea pastorelei »Dragoste cu toane de Goethe.

Biblioteca și alte mijloace ale Societății.

Acestea vor fi publicate în *biblioteca teatrală* a Societății, dimpreună cu alte două bucăți, prelucrate de d-na *Maria Popescu*, pentru teatru de copii: »Nu căuta prin buzunare« și »Când pisica nu i acasă«.

»*Biblioteca teatrală*« trece în urma unei legături cu comitetul Societății în proprietatea librăriei Ciurcu care va avea a tipări, pe cheltuiala ei și luând eventualul câștig, piesele ce li-să vor da spre tipărire.

Di *Bogdan* propune să publice din nou concursuri pentru premii dl *Onițiu* e de părere, că va fi mai bine să nu să publice concurs, ci să se încredințeze comitetul cu decernarea de premii celor mai bune piese dramatice cari să vor publica, ori vor fi înaintate comitetului pentru ajutorare, editare etc.

Să primește propunerea dlui *Onițiu*.

V. Conform hotărârii anterioare, comitetul a comandat un aparat fonografic și un fonograf sistem Edison dela Academia de științe din Viena, cu toate accesoriile trebuincioase cu circa 1000 de coroane. Reproducerea plăcilor o va face Academia de științe în schimbul unei plăci date ei. Iar celelalte le pune la dispoziția Societății.

Mișcarea teatrală.

VI. *Mișcarea teatrală* a anului 1906 a fost judecând după numărul serilor teatrale, mai mică decât a anului 1905, care iarăși a fost mai mică decât a anului 1904.

În schimb însă avem toată dreptatea, credem și afirmăm că prin calitatea reprezentațiilor ea a fost superioară; și anume cele ale dlui Bârsan, care în turneul său, a dat în 1906, 22 de reprezentații în 12 locuri, în cea mai mare parte orașe (Brașov 4, Abrud 2, Oravița 1, Sibiu 7, Timișoara, Făgăraș, Lipova, Săliște, Sebeș, Deva, Orăștie, câte o reprezentație. Di Bănuț a jucat în 2 locuri.

În ce privește piesele însă afară de cele ale dlui Bârsan, mai toate traduceri sau localizări, mai mult sau mai puțin cunoscute, dar la tot cazul superiori atât obscure autorii, despre cari de n'ar fi scriși negru pe alb, nici n'am fi știut că există. Incolo Alexandri și Vulcan. Întâlnim de două ori »Năpasta« lui Caragiale (Brașov. cu Bârsan și Tohanul-vechiu), de două ori »Conu Leonida« (Brașov, Bod), odată »O noapte furtunoasă«, tot de Caragiale (Bucium-Sasa); apoi »Moș Ciocârlan«, operetă de Flondor în Făgăraș și »Favorita«, operă de Donizetti în Alba-Iulia.

Numărul, dar mai ales calitatea pieselor, e în raport direct cu starea de cultură a diferitelor comitate, încă un semn, că cultura și teatrul merg mână în mână, — că gustul publicului, atât al celor ce joacă, cât și al ascultătorilor e mai rafinat sau mai comun, potrivit intelectualității și mentalității respective.

Această schimbare a gustului să face în mod lent, dupăcum și cultura înaintează numai pas de pas, câștigați cu greutate; dar s'ar putea accelera dacă s'ar face un conspect — și s'ar face ușor accesibile piesele potrivire, făcute de o persoană sau de mai multe cu autoritate al căror cuvânt ar fi ascultat.

Ne întoarcem aici, după digresia asta la raportul comitetului, care constată, că conspectul de care e vorba și care a fost urgitat și de aduna-

rea din Lipova, nu s'a făcut încă, căci »referenții însărcinați cu studiarea pieselor apărute în literatura noastră, nu și-au dat încă rapoartele lor«.

Nu știm cine sunt acei domni referenți, dar credem că e motivată presupunerea, că dacă dela adunarea din Brad, când s'a luat hotărârea, până acum n'au putut găta cu acel conspect, nu l vor găta poate în alți 5 ani. Atunci însă poate nu va fi așa mare nevoie de ei, căci piesele slabe vor muri singure.

Am crede, că ar fi mult mai bine, dacă s'ar încredința facerea acelui conspect dlor Bârsan și Bănuț; natural cu o remunerație potrivită. Dâșii ar da din când în când rapoarte ce s'ar publica despre piesele studiate, natural cu motivări.

Comitetele filiale.

VII. Faptul, că referenții de cari au fost vorba mai sus, nici azi nu-s gata cu rapoartele, apoi experiența făcută cu »membrii de încredere« — raportul ne spune că în anul acesta de gestiune, s'a trimis invitări de a primi onorificul titlu de membru de încredere la 48 de domni, și din aceștia au răspuns 6, (zi șase) inși; acesta e un eșec învederat, fără a mai socoti, că și aceia, deocamdată, numai au răspuns, întrebare de vor și lucra ceva — motivează pe deplin neîncrederea ce s'a arătat față de propunerea dlui Bogdan să se constituie »comitete filiale«, conform § 12 al statutelor. Di Bogdan așteaptă mult dela aceste comitete, cari să lucreze mai ales în saioane și prin ajutorul damelor române să facă a se înscrie membri pe prietini cu cari vin în atingere; apoi în aceste saioane să se cealească și discute asupra diferitelor piese de teatru etc. Împotriva acestei idei vorbește dl Bercan, care o ține imposibilă de realizat, deși ar fi foarte frumoasă. Și aceasta pentru că interesul pentru teatru nu e constant ci ocazional, iară comitetul decât să vegheze, mai bine să nu existe. Di Vasile Goldiș încă susține, că deși e frumoasă ideea, dar deocamdată e irealizabilă. Aceste comitete ar fi asemenea comisiilor bisericesti: ar fi și ele organe, în cari să îngroapă orice acțiune și orice ar lucra ar fi numai de paradă.

Di secretar Blaga, spune că a cercat deja așa ceva și pe timpul când era secretarul Societății dl Goldiș, dar fără rezultat. Propune a să da chestia spre încercare comitetului și de va găsi că e posibil, va veni cu un proiect studiat la viitoare adunare generală. Di Sofron Roșca e pentru propunerea comisei și anume în centre unde să joacă teatru mai des.

Se hotărăște, cu comitetul să studieze chestia, să facă demersurile necesare în locurile unde s'ar vedea că e posibil și să vină la anul cu proiect gata.

Desigur că multe comitete active nu s'ar forma, dar cele câteva ar fi mai mult decât nimica; nici despărțămintele Asociațiunii nu lucrează toate. În special femeile ar putea face foarte mult căci ele ne fiind așa ocupate, ca bărbații, — înțeleg clasa intelectualilor — și fiind întreagă chestia mai aproape de sfera ocupațiilor ei ar putea la întâlnirile lor pune multe la cale.

Alte afaceri.

VIII. Di Bogdan propune, să înființeze o bibliotecă a societății, care să se așeze în proiectatul local al Societății. Totodată să se adune acte și documente despre tot ce stă în legătură cu societatea, cu trecutul ei, cu scopul ei etc., căci mai tâziu va fi cu mult mai greu a acest lucru.

Acestea s'au primit fără discuție.

Am dori ca biblioteca, ce se va înființa să fie publică și să cuprindă și alte cărți de literatură, decât cele cu privire la teatru, nefiind în Brașov nici o bibliotecă publică.

IX. Mai amintesc, că s'au făcut diplome pentru membrii fondatori și pe vieață, lucrate de pictorul nostru Oct. Smigelschi și tipărit la atelierul Drotleff din Sibiu.

Diplomele, ca reproducere sunt foarte bine executate.

Ca pictură poartă pecetea pictorului ce le-a lucrat.

Pe un fond galben închis, între cadre din motive de țesături românești în culori roșu închis și negru, să desfac șirele textului, din litere negre, asemenea celor din fruntea »Neamului Românesc« al dlui Iorga, cari imită impresia literilor cirilice.

Din străinătate.

Din Rusia. În apropierea reședinței împărătești din Tarskoe-Selo o femeie a fost găsită cu simptomele otrăvirii. Arestată ea a mărturisit că s'a otrăvit căci n'a avut curajul de-a executa planul de-a ucide pe țarul, conform însărcinării primite dela teroriști.

Revoluția în Portugalia. Pe lângă situația financiară gravă, s'au mai adăugat acum și turburări interne îndreptate chiar contra tronului. În capitală cei mai cu trecere fruntași sprijinesc opoziția. Nu este exclusă posibilitatea detronării regelui și *proclamarea republicei*. Poliția a dat pe urma unei întinse conspirațiuni de revoluționari cari vor să arunce bombe. S'au aflat într'un depozit 20 bombe. Una a explodat și a omorât doi medici.

D'ale învățătorilor.

Despărțământul protopopesc Arad al Reuniunii învățătorilor români și-au ținut conferința de toamnă în comuna Cicir la 7/20 Noemvrie 1907. Cu motorul din Arad au sosit aproape toți membrii dim. la 8 ore, iar la gară au fost întâmpinați și binevențați de vrednicul preot local Const. Mihulin și de notarul Milovan. Conform programei sa săvârșit chemarea Duhului sfânt, iar după aceasta s'a ascultat prelegerea practică în școală unde dl învățător Drăgan a preles din exercițiile intuitive »Cele cinci simțiri« care preiegere ulterior după o discuțiune temeinică s'a decretat de bine succasă.

Președintele Ioan Vancu prin un discurs avântat deschide ședința și bineventează pe oaspeții prezenți între cari afară de cei din loc am remarcat pe părintele Manoilă Fabrițiu și Iancu Ștefănuți. Președintele face elogii preotului și notarului local precum și întreg poporului din Cicir cari crușat nimic ei au zidit o școală nouă frumoasă care ar putea servi multora comune frunțase de model, constată însă, că în așa școală pompoasă nu șed bine bănci așa învechite și necorăspunzătoare și își exprimă dorința, că doar pe altă ocaziune când va mai fi conferința în Cicir și băncile vor fi de model, ceiace credem, că bravi Cicireni cari au știut jertfi mii pentru edificarea școlii vor ști jertfi și puținul pentru bănci.

Sa constatat, că afară de vre-o 5 membrii ordinari toți sunt prezenți, nu ne putem explica faptul că deși Cicirul e aproape de Arad d-nii profesori cari de altcum sunt și membri, — nu au participat la aceasta conferință, ceace ar fi cu atât mai de dorit cu cât cu aceste ocaziuni am putea învăța multe lucruri bune și folositoare dela presidiu, că unii d-nii profesori și d-șoarele profesoare dela școala civilă au și abzis de a fi membri ai Reuniunii noastre — disertațiuni oficioase din cauza indolenței și neglijenței celor sortați nu au fost, a prezentat și citit însă o foarte frumoasă disertațiune »Moment oportun« dl Ioan Vancu, care disertațiune la timpul sau se va publica în estensiune și în care înșiră greutățile, greutățile pe cari le întâmpină învățătorii în munca lor, căci zice dl Vancu, că deși antecesorii noștri au avut a lupta cu multe și mari neajunsuri totuși au ajuns rezultate căci ei au lucrat în mod »fiesc« ceace noi azi mâne nu vom putea face. Pentru aceasta frumoasă lucrare să exprimă mulțămirea protocolară dlui Vancu. După citirea raportului presidial să dă citire circularului comitetului central, care indică obiectele și chestiunile cu cari să se ocupe despărțământul, în deosebi să se studieze »cari sunt cauzele indolenței unor membrii întru împlinirea datorințelor lor« și cari sunt mijloacele de a sana acest rău«.

Aceste s'au distribuit membrilor spre studiere și după informațiunile primite un d-n necunoscut a și pus la dispoziția presidiului o sumă de 30 cor. pentru premirea celei mai bune lucrări despre aceasta temă.

Sa decis ca întrucât vor voi și celelalte despărțăminte la vară cu ocaziunea adunării generale să se facă o excursiune de studiu la Fiume spre

care scop este de a se însinua președintelui Reuniunii trimițând totodată și o sumă de 10 cor. ca anticipație.

După finirea conferinței s'a dat un prânz comun în localul școlii unde în veselie și voie bună au petrecut toți până la plecarea spre Arad — când toți s'au despărțit cu dulci suveniri dela această frățescă adunare, poftindu-și toți cele bune până la revedere la proxima conferință care se va ține la 3/16 Maiu în frunțașă comună Cenadului unguresc în școala dlui Ambrosie Costea.

Un învățător.

Năsăudenii.

Năsăudul, frumosul orașel românesc de pe malul Someșului-mare, sediul de odinioară al graniței militare române, centrul de cultură și educație națională, de pe vremuri, este astăzi în plină decadență, decadență morală și politică socială.

»Năsăudul«, »Năsăudenii«, aceste două nume, — durere — sunt astăzi nume de batjocură la noi românii de pretutindeni. Numele »năsăudean«, ori unde vei merge, în lungul și latul țării și ori încotro te vei întoarce printre români, este pus la locul ce-l merită: la coada neamului.

Omul nepreocupat și cinstit în sentimente și gândiri stă uimit văzând atâta rușine și lașitate, atâta decadență tocmai la nepoții, la descendenții falnicilor grănițeri de odinioară, cari prin virtuțile lor civice, prin vitejia lor neasemănată și prin dragostea față de limba și legea strămoșească, au dus departe peste hotare din glorie în glorie, numele »Român«.

Aicea în Năsăud, în chiar inima ținutului grănițesc, în decursul vremurilor s'a încuibat o mână de oameni parveniți, mânați aicea de foame și nevoi, caractere slabe, oameni pătimiși, cari ajunși mai târziu în slujbe și onoruri, prin chiar generozitatea recunoscută grănițerilor năsăudeni față de »frate«, azi devenit cu timpul — onoare excepțunilor — spionii și denunțatorii acestora, instrumente carbe în mâna străinului, vipere veninoase, crescute la sinul nostru.

Urmările se văd mereu, noi deja începem a le experia zilnic, generațiile viitoare însă vor simți amar cruda realitate, ce pare a nu întârzi: Năsăudul aproape jidovit, fondurile grănițerești, stipendiile în mâna străinilor, în gimnaziu încuibat spiritul de oportunitate și servilism unililor, școale normale părăsite, desconsiderate, iar viața socială, culturală, națională, moartă cu deosebire.

Acești oameni, cărora grănițerii adevărați cinstiți le zic, cu o singură expresie de ură și dispreț »clică«, nu s'au putut asimila, nu s'au știut familiariza nici până azi cu populațiunea băștinașă a acestui ținut, căci natural, interesele lor sunt diametral opuse intereselor poporațiunii grănițerești din acest ținut.

Dovadă alegerea de deputat din anul trecut, la care »clica« din Năsăud, alături cu jidani, au votat contra candidatului nostru național și au ieșit »învingători«, dovadă cauza stipendiilor fondurilor grănițerești, de care — evident — ei se bucură, căci și din această »învingere« asemenea vor profita ei și urmașii lor, dovadă însă incontestabilă este cazul recent: alegerea de membri în congregația comitatului Bistrița-Năsăud, întâmplată în 11 l. c.

»Clica« din Năsăud, ce e drept, se poate felicita și de acest »nou și mare succes«, câștigat în paguba intereselor mari, bine înțelese, ale neamului nostru, în detrimentul disciplinei de partid și pe contul bunei reputații a bărbaților noștri de conducere din ținut.

Nu nealegerea alor doi membri integri, cinstiți ai societății și inteligenții române din Năsăud a fost ținta lor mârșavă, nu în aceasta culminează infamia și perversitatea lor, nici în faptul că a reușit »lista lor« în frunte cu popa Nescuțiu, la mijloc cu birăul Mureșan și în coadă cu notarul Palages, ci în faptul că prin aceasta manoperă, deamă de ei, au rupt rîndurile între frați, au stricat disciplina de partid și au târât în noroiu, au dejosit vaza, autoritatea și nimbul moral al românilor bistrițeni, a acelei pleade de bărbați rari, valoroși ai neamului, caractere de oțel, pe cari spre fericirea noastră. Provedința i-a pus acolo, în poziții înalte sociale pentru a conduce cu abnegațiune și demnitate destinele neamului nostru, în aceste părți.

Fie dar convinsă »clica« și în special »marele«

procurator »naționalist« dela Năsăud, omul mic de suflet, mare de patimi, vin nervos, bolnav..., vrednic mai mult de compătimirea noastră, — că românii din acest ținut, pentru acest act scandalos »de vitejii«, să vor ști achita cu demnitate, la timpul său, — iar »factorii competenți dupăcum scriu ziarele noastre vor fi chemați să-și spună cuvântul asupra acestei grave călcări de disciplină.

Un grănițer.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 23 Noemvrie n. 1907.

— Schimbare în cabinetul austriac. M. Sa împăratul Austriei a primit demisiunea ministrului polon *Dzieduszycki* și a numit în locul lui pe deputatul »Abrahamovitz«.

— Contra lui Birăuțiu, ca legat cu ziarul naționalist din Budapesta, ia poziție nu numai »Gazeta de Duminecă«, dar în numărul dela 10/23 c. iată ce scrie și »Libertatea« din Orăștie:

»Totuși tare am fi dorit ca dl deputat dr Vlad să declare și aceea: că fost-au ori n'au fost macar pertractări de acest fel cu Birăuțiu?, — că eschisă e puțința ca, dacă azi e încă dsa proprietar, să se întâmple mai târziu ceva, aceea ce s'a zvonit acum poate prea de timpuriu? Produce oarecare încurcă și faptul, că pe »Luptă« a apărut mai bine de jumătate de an ca proprietar dl dr. T. Mihali, și acum aflăm că nu Mihali e proprietarul.

»Știm că cei dela »Luptă« au greuțăți mari, și mai ales că dr. A. Vlad a jertit mai mult decât se poate aștepta dela un om, pentru acest ziar, sprijinul material al unui Birăuțiu, fie și ca simplu adunător de inserții pe rabat, — trebuie respins necondiționat! Mai bine să piară cu cinste ziarul, decât să se murdărescă prin primirea oarecărui sprigin dela acest pătat.

— Activitatea Ligei culturale. Liga culturală din București a hotărât, spune dl Iorga în »Neamul Românesc«, următoarele:

»Până la 1 Decemvrie va apărea un calendar al Ligei, care va cuprinde chipuri de domni și de români mari, într'un bielsug ce nu s'a mai întâmpinat la noi, apoi vederi de monumente istorice, iar, ca text, poesii originale, povestiri, descrieri de călătorii, articole de istorie. Cetitorii noștri sunt rugați să aștepte acest calendar al idealismului.

De azi într'o săptămână, deci de Sâmbătă, 11 Noemvrie înainte, se vor ține conferințe, cu un mic preț de intrare, în localul Ligei din Calea Victoriei, nr. 72. Ele vor începe la ceasurile 9. Conferențiarilor vor lămurii lucruri privitoare la românii, din toate punctele de vedere. Mai târziu se pregătesc ședințe musicale.

La 1 Ianuarie Liga va deschide, în același local, biblioteca sa, care e destul de bogată și la care vin ziare și reviste din toată românimea.

În primăvară, Liga va patrona o expoziție istorică în Iași și va organiza excursii în deosebitele părți, bogate în amintiri, ale țării.

În sfârșit, în curând se va începe publicarea unei biblioteci pentru popor à 10 bani volumul și editarea unor cărți poștale cu vederi de locuri cu portrete și reproduceri de costume.

Ajutorul publicului, care din ce în ce sprijină mai mult întreprinderile cinstite, poate asigura îndeplinirea fericită a acestui plan.

— Deputatul slovac Milan Hodza a fost ieri în Viena. El și-a făcut apariția în camera austriacă unde a conferit timp mai îndelungat cu mai mulți deputați slavi. El a fost presintat și celor doi miniștri cehi *Prasek* și *Fiedler*. Ieri s'a prezentat în cameră și deputatul croat Zagorac și a negociat cu deputații croați din camera austriacă.

— Reîntoarcerea emigranților. În urma marelui crize financiare din America, zi de zi se întorc tot mai mulți emigranți. Astfel cu vaporul »Pannonia« al liniei Kunard au plecat din New York 2200 emigranți, cari vor debarca în curând la Fiume. Dintre emigranții întorși unguri sunt însă numai 300, ceilalți sunt italieni. Tot așa, au plecat peste două mii cu vaporul »Main«, care va debarca la Brema.

— Z. Bârsan la Brașov. »Gazeta« dela 23 l. c. scrie: A fost teatru, concert și dans la noi, aseară. La teatru am admirat cu deosebire pe d-na O. Bârsanu, la concert glasul d-lui T. Brenciu, iar la dans mulțimea publicului adunat. O seară cu cele mai variate atracțiuni. Teatru a fost ales din trei piese ușurele, cu multă viață sănătoasă în a două: »Dela Nord la Sud« în care este un admirabil rol de ingenuă pentru d-na Bârsanu. Au fost buni și ceilalți, între cari s'a prezentat acuma ităiași dată d-na Bârseanu. Despre d-sa și despre toți vom da seamă mai »academic«, în alt rând. Acuma trebuie să pomenim de darurile frumoase ce s'au oferit d-nei și d-lui Bârsanu: un coșuleț de flori și o coroană de lauri din partea elevilor români. D-na Bârsanu a mai primit, deosebit, la început, un mare coș de flori naturale.

— Din valea Almașului. — Alegerea prezent. comitatensii, și a doctorului.

Ni-se scrie: La 18 și 19 l. c. s'a gătat și la noi alegerile reprezentanților la comitat, alegându-se 7 repr. dintre cari 4 naționaliști și 3 ai stăpânirii, și adevă: în Bozoviei s'a ales amândoi preoții de acolo dl Brânzei și Bihoi. În Dalbocești s'a ales notarul de acolo dl Luchici. La Bania preotul de acolo Bogoievici. La Rudria dl protopretor cercual G. Peczely și la Prigor preotul V. Popovici și neg. Z. Miulescu.

Cele mai expuse cercuri au fost Prigorul și Dalbocetul. Mai înverșunată a fost lupta la Bozovici.

A treia zi Miercuri 20 l. c. s'a ținut în Bozovici alegerea medicului comunal, la care dl protopretor s'a arătat foarte gentil, candidând între 7 străini și un român pe dl dr. M. Papușan, care după o lungă pauză, a fost ales cu aclamațiune, punându-se capăt unei afaceri odioase, ce a adus multă supărare și năcaz.

Sperăm că stăpânirea va fi putut face școală instructivă, pe ambele părți. Este drept, că dl protopretor Peczely ca om cult, a arătat multă bunăvoință, sistemul dominat însă i-a făcut și lui multă poticneală. Să fie oare acesta un început spre bine? Să vedem!

Pătășanu.

— Socialismul naționalist. Aseară a fost în Triest o mare întrunire publică frecventată în majoritate de socialiști. Întrunirea a votat o moțiune cerând înființarea unei universități italiene în Triest. După întrunire mulțimea de muncitori a manifestat pe strade cântând cântece naționaliste și socialiste. Strigătele ce se auzeau erau, afară de lozinca socialistă, adresate și universității italiene.

— Necrologe. Despre tristul caz prin decedarea dinstinsului frunțaș, dr. Florian Duma, familia ne trimite următorul anunț funebrel:

Văduva Iohanna Duma născ. Lammer în numele ei și al consângenilor cu inima frântă de durere aduce la cunoștința tuturor rudeniilor și prietinelor, că iubitul ei soț dr. Florian Duma, avocat, cavaler al ordului »Coroana României«, președintele Reuniunii române de cântări »Hilaria«, membru al congregației comitatului Bihor, membru în senatul fundațiunii »Zsiga«-iane, membru în comitetul de reviziune al institutului »Bihoreana«, în 21 Noemvrie 1907 st. n. la 8 ore seara a încetat din viață în al 56-lea an al etății sale și în al 23-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pământești s'au dus în 23 Nov. st. n. la 10 ore dimineața dela casa mortală (Tisza Kálmán tér 7) la biserica gr. or. rom. din piața Szt. László și după serviciul divin se vor depune spre veșnică odihnă în cimiterul din Ujváros. Fie i țărina ușoară și memoria binecuvântată. Am primit de asemenea un anunț funebrel dela societatea de cântări »Hilaria« al cărei președinte a fost defunctul.

Trimitem întristatei familii condolențele noastre

— *Veturia Demeter* născ. Vlad a decedat în al 29-lea an al vieții și 10-lea al fericitei sale căsătorii. În mormântarea se va face Duminecă în 24 Nov. a. c., la 2 ore p. m. în cimitirul din Orăștie.

— Concertul Corfescu. Primum următoarele: Cunoscutul Baritonist român de Operă »Nicolae Corfescu« sosind din Praga, unde a avut succese frumoase, făcându-ne cinste ca artist român, clubul român din Viena, a decis să patroneze concertul ce se aranjază în *Iosefsaal* Iosefgasse pe seara de Marți 3 Decemvrie st. n. Pentru care Vă rugăm să bine voiți a aduce la cunoștința Onorat publicului Românesc iubitor de artă, prin

prețiosul D-voastră ziar. Primiți distinsele noastre salutări. Președinte: *George Vitencu*, Secretar *Gheorghe Stănescu*.

— **Impăciitorul.** Ziarele ungurești aduc zi de zi câte un entrefilet, câte-o notiță despre acțiunea de împăciuire a românilor. Și în vreme ce aproape fiecare zi își aduce osânda ei, ziarele ungurești și după ele și cele din străinătate vorbesc de împăciuirea românilor ca de un lucru care este pe cale a se face. Tendință este vădită. Poate numai Babeș nu o vede, părintele norocoasei inspirații de împăciuire. Dacă o văd însă toți, nu înțelegem de ce se mai cheltuește vorbe asupra ei. De ce »Gazeta« și »Telegraful« mai stăruie asupra unui fleac continuând a hrăni cu material de natura aceasta ziarele ungurești. Să se pună capăt acestei discuții copilăroase și proaste, căreia dela început nu trebuia să i-se dea nici o importanță. Căci dacă nu altceva, confuzie tot a isbutit să facă puțin.

— **Teribilă dramă de familie:** Se anunță din Hamburg că zidarul Fritz Freitag, în vârstă de 48 de ani, a pătruns aseară târziu, în locuința soției sale care trăește despărțită de dânsul, cu toate că intrarea în locuința acesteia îi era interzisă de poliție din cauză că maltrata adesea în mod grav pe soția sa.

Freitag amenință mai întâi pe soția sa și pe fiul lor mai mare cu înjunghierea; apoi văzând că încercările sale de a se împăca cu soția sa iură respinse de aceasta, el trase patru focuri de revolver, cari uciseră pe cei doi fii ai săi.

— **Holera în Turcia.** În urma ivirii unui caz de holeră la Constantinopol, guvernul român după intervenția direcției sanitare, a luat următoarele măsuri:

Cu începere de la 7 Noembrie intrarea în țară a călătorilor din Turcia, unde există holeră, este permisă numai pentru porturile Constanța și Sulina, în urma vizitei medicale.

Toate celelalte puncte de intrare în țară, precum și portul Mangalia, vor fi închise pentru acești călători.

Vasele venind din porturile Turciei vor fi permise numai în porturile Constanța și Sulina, unde vor fi supuse desinfecției și schimbării apei.

Rufele murdare, vestimentele purtate și efectele echipajului și ale călătorilor vor fi desinfecțate.

Se interzice importul conservelor, legumelor și fructelor.

Echipajul și călătorii vor fi supuși supravegherii 5 zile dela data sosirii vasului.

— **Schimbare de firmă.** Kossák I. utóda, proprietarul unui atelier fotografic, renumit și modern aduce la cunoștința on. public că a schimbat firma de până acum a atelierului, pe care îl va conduce sub numele său propriu. Urai János, furnizorul curții Altei Sale regale arhiducelui Iosif, a meritat și până acum cunoștința cea mai mare, iar acum ne-am convins, că e unul dintre fotografiile de curte. Deodată cu schimbarea firmei ne-a făcut o surprindere, fiindcă pas de pas se pot vedea cele mai frumoase fotografii sub firma nouă. Să privim mai întâi vestibulul iluminat excelent, unde orice fotografie arată, că nu trebuie cruțat nici timp nici bani ca dorințele publicului să fie îndeplinite. E caracteristic, — ceea ce întrece totul, — că mașinările de fotografiat sunt provăzute cu lentile noi Dalmayer și Fojtlander, cari sunt atât de scilpicioase că se pot folosi nu numai la fotografierea repede pen-pen-copii ci și la cele pentru cinematograf.

— **Keleti József**, fabricant de instrumente medicale și chirurgice precum și de lucruri necesare la pansament. Budapesta. Magazinul principal: IV., Koronaherceg-ut 17. — Fabrica: IV., Központi városháza. Specialitățile firmei: instrumente medicale — chirurgice și veterinare, bandage patentate, mașini ortopedice precum și fabricarea tuturor obiectelor necesare la îngrijirea și comoșia bolnavilor. Dulapuri de salvare după cea mai nouă prescriere medicală. Fondată la 1878. — Telefon 13—76.

— **Kerpel Izsó** din Arad librar cu bun renume, recomandă magazinul său abundent asortat cu cărți și stocuri de hârtie, hârtii pentru cancelarie, cele mai noi bucăți musicale, cărți pentru oficiu, asortiment de opuriile scriitorilor. Telefon nrul 355.

— **Kerekes Pál**, împletitorie de ciorapi cu mașina, Arad, Kossuth u. 66.

— Cea mai bună fabrică de instrumente muzicale este a lui *Reményi Mihály*, instalatorului Academiei maghiare de muzică, chiar de aceea nimeni să nu cumpere instrumente muzicale, fie acelea pentru vioară, armonice, flaută sau ori și ce etc., până nu va ceti și noul catalog ilu-

strat de 315 pagini a lui *Reményi*, ce se trimite gratuit din Budapesta, strada Királyi 78/k. Prețuri foarte ieftine. Preliminare fac gratuit.

Dregeri de toate instrumentele în modul cel mai ieftin;
— Aduc la cunoștință, mult on. public, că am deschis biroul „888“. Bucătărie foarte gustoasă, burgheză maghiară. *Vinuri curate proprii. Bere de curte dela prima societate maghiară pe acții, pentru bere. Un pahar 16 fileri, pahar mare 24 fileri.* Rugând părtinirea mult on. public, rămân cu stimă **Répassy Pál**.

— Atragem atențiunea on. cetitori asupra anunțului *Temesvári József*.

Un răspuns.

Ni-se cere să publicăm următoarele:

Răspunsu la imputările ce li se facu Oradani-loru cu privire la Simvolulu Credinței*)

E' dreptu, că în Dieces'a Orădii, Simvolulu Niceno-Constantinopolitanu sè reciteza cu particéu'a »si dela Fiulu«, chiar pentru că după invetiatur'a dogmatica a Decretului Santei Uniri adusu în Conciliulu Ecumenicu dela Florentia: »dicerea »cea »si dela Fiulu« iertatu si întieptiesce fu adausa catra Simvolu pentru lamurirea adeverului si pentru necesitatea atunci întetitoria«. — Nu é dara neci »iertatu«, neci lucru »întieptu« a li-se face imputare Oradani-loru, că, cea-ce *credu* că adeveru dogmaticu, cutéza a-o si *marturisi*, pentru-că după invetiatur'a Apostolului: »Că cu inima sè crede spre dreptate. iara cu gur'a sè marturisesce spre mantuire« (Rom. X. 10).

E' dreptu că Benedictu XIV., la carele sè face provocare, în Constitutiunea Sa Apostolica »Etsi Pastoralis« §. I. n. I. dice apriatu, că »Etsi autem Graeci teneantur credere, etiam a Filio Spiritum Sanctum procedere, non tamen tenentur in Symbolo pronuciare«. Dar de aici nu numai că nu urméza că Grecilor li-ar fi oprita recitarea Simvolului Credinței cu »si dela Fiulu«, pentru-că după celu mai elementariu principiu al Logicei: »inclusio unius, non est exclusio alterius«, si prin urmare, déca cine-va are vre-unu *privilegiu*, favorulu acestu-a involve numai *dreptulu*, dar nu si *datorintia* de a-se servi de acelu-a si; d'in care cauza Oradani nu li neci facu imputări acelor-a, cari reciteza Simvolulu fara »Filioque«: dar, totu Benedictu XIV. *continuativu* adauge: »contraria tamen consuetudo ab Albanensibus Graeci Ritus *laudabiliter recepta est, quam ab isdem Albanensibus, aliisque quibuscumque Ecclesiis, ubi ea viget, servari volumus*«. Cele ce inse dl Gruia le-a *omisu* în adinsu.

Unu interesatu.

Am publicat *intocmai*, respectând și ortografia, pentru a se vedea că și azi mai sunt autori de cărți, cari nu-și dau osteneala să învețe cel puțin ortografia.

Dela judecătorii.

Al doilea proces al »Luptei«. Vineri, Curtea cu jurați din Budapesta și-a rostit verdictul și în al doilea proces pornit împotriva »Luptei«.

Di Macrea avea să răspundă pentru articolul »Apponyi«, publicat în Nr. 34 dela 23 Februarie.

Dezbaterea a condus-o Zsitvay Leo, președintele tribunalului, azistat de judecătorii Miskovici și Nagl. Ministrul de justiție a fost reprezentat prin procurorul Hodászy.

Rechisitorul procurorului a fost o excursiune naivă în istoria Ungariei, pe care n'o înțelege, scrie »Lupta«. S'a referit la Ludovic cel Mare, pe vremea căruia națiunea maghiară ar fi putut desnaționaliza naționalitățile, dacă ar fi voit. Spune că legea naționalităților a fost exploatată de naționalități în detrimentul națiunii maghiare. A vorbit despre trădători de patrie, agitatori și câte și mai câte lucruri cari n'aveau nici în clin nici în mână cu acest proces.

Apărătorul dr. Kadosa Marcel, avocat în Budapesta, a zis: »li sunt recunoscător dlui procuror că nu-l face răspunzător pe

*) Vezi »Tribuna«, N-rii 235 și 237.

clientul meu și pentru vărsarea de sânge dela Cernova«.

Pledoaria apărătorului a răsunat în pustiu. Procurorul a cerut osândirea acuzatului și jurații l'au și declarat vinovat dându-i 6 luni temniță și 1200 cor. amendă.

Impotriva sentinței s'a anunțat apel la Curtea de Casație.

Ultime informațiuni.

Perchiziție!

Azi după ameazi s'au prezentat în redacția noastră oficerul de poliție Török Lajos și detectivul Redl János, pentru a ne face perchiziție. Se caută anume manuscrisele articolelor:

»Mișcare culturală« apărut în »Tribuna« dela 27 Iulie.

»Măcelul îngrozitor dela Panade« din numărul dela 17 August și »Honvezii«, apărut în n-rul dela 19 August a. c., pentru cari ni-se fac noi procese de presă.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 23 Nov. 1907.

INCHEEREA la 1 ORĂ:

Grâu pe Apr. 1908 (100 klg.)	26:12—26:14
Secară pe Apr.	24:36—24:38
Ovăș pe Apr.	17:46—17:48
Cucuruz pe Mai 1908	15:30—15:32

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Orâu	
De Tisa — — — —	24 K. 50—26 K. 10 fil.
Din comitatul Albei — — — —	24 » 80—25 » 75 »
De Pesta — — — —	24 » 65—25 » 80 »
Bănățenesc — — — —	24 » 70—25 » 50 »
De Bacica — — — —	24 » 85—25 » 65 »
Săcară — — — —	23 » 30—23 » 60 »
Orzul de nutreț, cvalitatea I.	15 » 90—16 » 10 »
» de cvalitatea II — — — —	15 » 70—15 » 90 »
Ovăș » » I — — — —	16 » 85—17 » 15 »
» » » II — — — —	» » — — — — » »
Cucuruz vechiu	— » — — — — » »
» nou	15 » — — — — 15 » 20 »

Mamele cari lăptează

văd cu încântare, câtă putere și viață le dă Emulsiunea SCOTT. Fiind gustoasă le provoacă apetitul și le ajută mistuirea, mai departe

are un efect întăritor asupra sănătății

și asupra întregului organism. Pe lângă aceasta are un efect binefăcător și asupra copilului, îi dă o culoare trandafiriu, îl întărește și așa bucuria părinților e îndoită.

Prețul unei sticle originale 2 cor. — — — — 50 fil. — — — —

Se află în toate farmaciile.

La cumpărarea Emulsiunii vă rog să observați marca care reprezintă un pescar.

Poșta Redacției.

G. Papp, în Agriș. Se va publica într'un număr viitor.

V. Bon. Brünn. Multe mulțumiri. Trimite când ai dispoziție. Manuscrisul se dă la tipar dimineața.

Poșta Administrației.

Cornel Lazar. Nagyhalmany. Am primit 9 cor. ca abonament până 1 Ianuarie 1908.

Lipsitul. Anunțurile se plătesc înainte. Anunțul trimis costă pentru fiecare publicare 1 cor.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichiu.

Un candidat de avocat

află aplicare momentană în cancelaria subscrisului.

Dr. Isaia Ardelean,
avocat, Tenke.

Haltenberger Béla,

văpsitorie de haine, curăţitorie chimică și fabrică de spălat în aburi.

◆◆◆ **KASSA.** ◆◆◆

Se curăță sau se vâpsește cât se poate de frumos, haine de iarnă, blănării, haine de dame, bluse, toaleta de bal.

Jachete de piele descolorate, se vâpsec într-o culoare închisă trainică.

Gulerele și manșetele, se curăță și se fac albe ca zăpada, fără chlor.

In casuri de doliu, se vâpsec imediat hainele în negru.

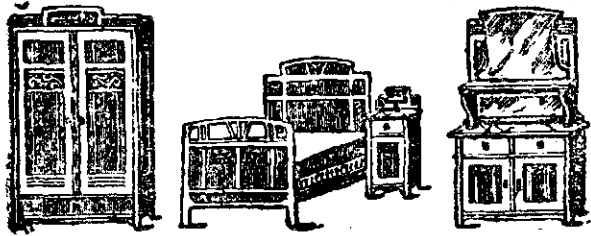
Firma pune mare preț pe expediarea cât se poate de repede și punctual pe postă și în provincie.

Odăjdii bisericesti, brodăriile se curăță frumos și multă îngrijire.

Anunț.

În comitatul Bihor e de vindut un domeniu de 10.000 jugăre cu toate edificiile economice și castelul ce se află acolo. 6000 jugăre sunt pădure, 4000 jugăre arătură. Se vinde și în parcele mai mici.

Doritorii să se adreseze la **Dr. George Rocsin,** adv. Nagy-Szalonta.

Fabrică de mobile.

Cel mai ieftin izvor de a procura mobile e în **TIMIȘIORA.**

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mirese, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple până la cele mai elegante.

Primesc tot felul de aranjamente pentru biurouri de cancelarii și bolte, pregătirea meselor de biliard după deseme date sau planuite și desemnate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edificii cari aparțin branșei măsuritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plătit în rate lunare.

În așteptarea comandelor, rămân cu deosebită stimă:

FORMAYER ALBERT
fabricant de mobile în

Temesvár Oravicza
Gyárvaros, 3 király-u. 6. Fő-utca.

Mijlocul cel mai bun de înfrumșetare din lume! CREMA de față REGINA

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumșetare la expoziția din 1900 Paris a fost premiată.

CREMA REGINA curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. UN BORGAN 1.40 cor.

PUDRA REGINA se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele cunoscute până acum cunoscute. Se vind în culoare albă, roză și cremă. O ȘCATULĂ 1.40 cor,

SAPUNUL CREMA REGINA e sapunul cel mai de toaletă pentru înfrumșetarea feței. O BUCATĂ 70 fileri.

De vândut în laboratorul chemical al lui

Temesváry József, apotecar ..

Szeged, Petöfi Sugár-ut

și la Török József, apotecar, Budapest, Király-u.

Fabricațiune de specialitate adevărată franceză și americană în ambalagiu original.

Recomandată de medici!

Siguranță necondiționată!

Prețul în valoare de coroană duzina cu 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Noutate de origine americană până acum neîntrecută!

„Silk Finish

Nevertear“

Tinde siguranță completă în urma întinderii și bineții extraordinare. — Prețul 10—12 cor.

Donts-americans duzina cu 6, 8, 10 cor. Preservativ feminine „Pecssarium oclusivum“, după profesorul Mensinga la ordin medical. Prețul dela 3—5 cor.

Adevărate spongii franceze de siguranță preservativă. Prețul: duzina 6—12 cor.

Nou! Auto vaginal spray: cel mai sigur și mai comot preservativ feminin ca specialitate. Mu-te mii de declarațiuni recunoscătoare! Prețul 15 cor.

Feritivă! Nu vă lăsați a fi influențați prin marfă mai ieftină, pentru că scopului corăspund în adevăr numai preservativele originale americane!!!

Brăul „Diana“ legătoare pentru period. Legătoare pentru pânțele buric, sau contra durerilor de stomac. (Servitiu femenin.)

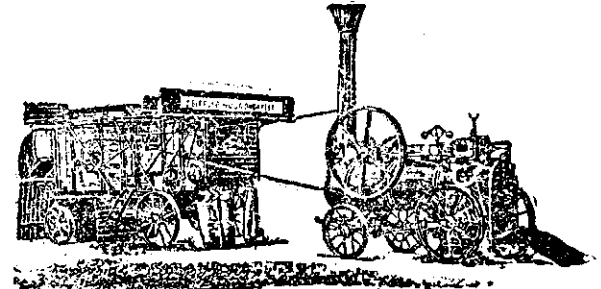
Giorapi de gumi, contra lărgirii vinelor, precum și la picioarele copiilor. Tot felul de recuzite igienice trebuincioase la îngrijirea și comoditatea bolnavilor. Pe lângă prețuri originale de fabrică.

Cel mai nou catalog se trimite gratis în plic închis și în mod secret.

Se capătă la fabrica de legătoare medicale din

Keleti J. Budapest, IV, Koronaher-czeq-u. 17—18

Cei ce se provoacă la anunțul acesta capătă 20% rabat.

Provisiuni de mașini cu vapor LOCOMOBILE

făcător de jirezi de paie

în formă întrebuințată și cu dregere

se pot căpăta pe lângă condiții de plătere foarte favorabilă la firma

SEIFRIED HUGÓ

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

Péterffy Antal

și-a mutat cancelaria advocațială în

Weitzer János-utca 14 szám.

HREAN

nobil, dulce, se poate căpăta în cantitate mare. Calitate escelentă kgr. 70 fil, firul 70—75 decan.

Clasa I.	> 60	> >	40—45
> II.	> 50	> >	25—30
> III.	> 40	> >	18—20
> IV.	> 32	> >	14—15
> V.	> 13	> >	10—12

Din calitate amestecată, fire mai groase și mai subțiri, din rupturi kgr. 24 fil.

Comandele se pot face dela 5 kgr. în sus până la vagon, după comande de 20 cor. 10%, peste 500 cor. 15—20—25% reducere și se trimite porto franco, la dorință se trimite preț curent și detailări

Biró Pál kertgazdagsága, Debreczen.

Cel mai mare galonar de mobile și podoabe femeiești din țară.

Özv. Barcza Györgyné

prăvălie de tapeturi pentru mobile și căruțe

SZEGED.

Fabrică de fireturi de mobile, galoane,

crepuri, crețuri, fireturi de perdele și draperii, ciucuri, tivituri de covoare, nasturi de plapomă, rose, rețele de pat, galoane și ciucuri pentru care funebre.

Industria națională!

Să sprijinim industria națională!

Serviciu repede, prompt și ieftin!

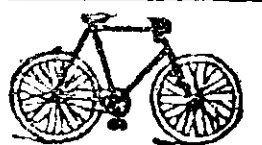
Dela mine se pot procura mașini de cusut, economice și biciclete

cu prețurile cele mai reduse și

pe lângă solvire în rate.

Atelier reparator mechanic. Reparări se efectuează grabnic și punctual și în provincie.

Falk Imre,
Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 30.
Széchenyi-tér 39.

Prețuri moderate!

HOTELUL CEL MAI SPLENDID ARANJAT, RESTAURANT ȘI
CAFENEA. — In centrul orașului.**Központi Szálloda — Hotel Central**

Telefon 391.

ARAD

Telefon 391.

LOCUL DE STAT A TRANVAIULUI.

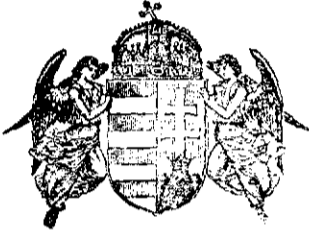
Iluminare electrică, telefon, băi, cafenea, grădină, mâncări fran-
ceze și ungurești.Comande pentru prânzuri sau cercuri familiare, sau pentru nunți
se fac în modul cel mai prompt; afară de aceia saleturi acomode
date pentru diferite societăți sunt la dispoziție în toată vremea.
SALĂ DE BAL.Cele mai escelente vinuri de podgorie, Rajna și Bordeaux. —
Tot felul de sampanie din țară și străinătate.

Sprijinul on. public îl cere cu toată stima

Rouai János, hotelier.

Serviciu escelent!

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

TURNĂTORIA**DE CLOPOTE**Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote - - alui**ANTONIU NOVOTNY**

TIMIȘOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la
turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clo-
pote întregi, armonioase, pe ga-
ranție de mai mulți ani provă-
zute cu ajustări de fer bătut,
construite spre a le întoarce cu
ușurință în orice parte îndată ce
clopotele sunt bătute de o lăture
fiind astfel mântuite de crepare.
Cu deosebire sunt recomandate**CLOPOTELE GĂURITE**de dînsul inventate, și premiate
în mai multe rînduri, cari sunt
provăzute în partea superioară —
ca violina — cu găuri ca figura Sși au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut
și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu,
astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton
cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stă-
tător — pentru proadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
ca și spre turnarea de toate de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis.Un talp 9 cr.
O halbă bere de curte 14 cr.**Avis!****Avis!**

Cu deosebit respect aduc la cunoștința distinsului public, că

berăria orășenească de sub teatru

am luat-o în arândă

și acea voi ajusta conform tuturor recerințelor moderne. Din ziua
aceasta voi avea cea mai excelentă bere de Kóbánya a pri-
mei societăți ungurești pe acții așa numită**BERE DE CURTE**apoi vinurile de sub podgorie de cea mai bună calitate. Cuina pe
lângă prețurile cele mai ieftine totuși va corespunde cerințelor
moderne.Cu deosebită stimă: **Kányá Géza.**Un talp 9 cr.
O halbă bere de curte 14 cr.

MOȘTENITORII LUI

TAGÁNYI ISTVÁN**ȘI KISJOLSVAI SZABÓ ISTVÁN**

proprietarii de vii de deal

și vind

VINURILE

din regia proprie exclusiv de

Mădierat, Miniș și Barațca,

vinuri albe și roșie de masă,

de desert (aszu)

în Arad, strada Batthyányi nr. 24

în localul anume aranjat pen-

tru acest scop și le espediază

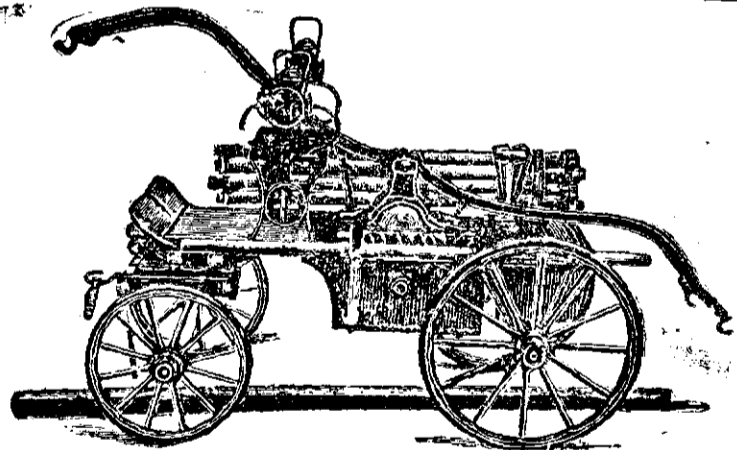
în butoie sau buteli în loc sau

în provincie.

Catalog specificat de prețuri se trimite la

dorință imediat.

Fondat în 1868.

TEUTSCH GYULA

Prima fabrica din-Brașov

de mașini, pompe de stins focul
și tot felul de articole de alamă,
institut pentru nichelare, magazin
de biciclete, mașini de cusut și
mașini agricole

Brașov, str. Bolonya-vasut Nr. 9.

- - PROSPECTE - -

despre pompe de apă trimite gratis
și franco.

Telefon-Nr. 122.

Prima societate de credit funciar român din București.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 20 Noiembrie st. v. 1907 ora 3 p. m. urmează a se ține licitație, prin oferte închise și fără drept de supralicitare, la sediul acestei Societăți, strada Colței Nr. 27, București, pentru vânzarea de veci a moșiei Căiuți din comuna Căiuți, plasa Trotuș, județul, Bacău.

Intinderea totală a acestei moșii este aproximativ de 4782 făci sau 6848 ha. din care:

Ca 5203 ha. pădure, cea mai mare parte seculară, esențe fag, stejar și rășinoase, 597 ha. arătură, 294 ha. fâneată, 35 ha. vii, iar restul livezi de pomi, locuri în sate, râpi, ape și prunduri.

Licitarea va începe dela suma de 1.900.000 (un milion nouă sute de mii lei).

Garanția cerută la licitație este de lei 50.000 (cinci zeci de mii lei) în scrisuri funciare rurale.

Condițiile speciale pentru vânzarea acestei moșii se pot vedea la sediul Societății în orice zi de lucru între orele 11 a. m. până la 6. p. m.

Ele fac parte integrantă din contract. Ofertele trebuiesc făcute pe formularele date de Societate, la care se găsesc alăturate condițiile speciale de vânzare.

Vânzarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de administrațiune.

Directiunea.

Kemény Mihály, Szeged

Colțul străzilor Iskola și Oroszlány, fabrică de mănuși și bandage pentru vătămături.

Specialist în bandage pentru vătămături ciorapi de elastic, bandage pentru abdomen, după sistemul cel mai modern și după măsură.

Mare depozit în obiecte diferite de gumă, franțuzești și englezești. - Cordon Diana, indispensabil pentru dame.

Comandele din provincie se indeplinesc punctual și repede - pe lângă prețuri moderate.

Prețul curent al cărnei.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că de la 1 Noiembrie, în măcelăria mea am redus prețul cărnii așa d. e.

Carne de vită îngrășată:

1 klg. de carne de vită grasă partea dinainte 52 cr., klg. de carne de vită îngrășată partea dindărăt pentru supă 64 cr. 1 klg. carne de tocană 56-60 cr. 1 klg. de carne pentru friptură, antricoate, pulpa de sus, pece albă 72 cr.

Vițel bătrân:

1 klg. din partea dinainte 48-52 cr., 1 klg. dinapoi 64-68 cr.

Vițel tânăr:

1 klg. dinainte 72 cr., 1 klg. dinapoi 88 cr.

Carne de porc:

1 klg. 72-76 cr., 1 klg. din cotlete 84 cr., 1 klg. de unsoare curată 70 cr., 1 klg. de slănină 70-76 cr.

Solicitând binevoitorul concurs al on. public rămân

cu stimă: **Farkas György,** măcelar.

Forray-utca casa Kristyóry.

Lângă berăria Deutsch.

Se nu mai suferi nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de gheață (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélcséh îmi scrie următoarele:

Spiritul de gheață

P'am primit cu mulțămărită; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsă, la durere de stomach, la durere de înțepirea gâtului și odată la durere da cap P'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut

Minunatul Spirit de gheață a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de gheață (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de gheață.

Atkár Bander Gábor, măsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțămărită, prin cari e laudat spiritul de gheață.

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

— Să ne ferim de imitațiuni. —

Sa fondat în anul 1868.

BÁLINT JÁNOS următorul lui SILBERMANN

măiestru de cojoace și căciuli, precum și institut de plissé în

Temesvár-Gyárvaros

Andrássy-ut nr. 7, peste drum de frații Deutsch.

Recomandă magazinul său abundanț și ajustat și ot felul de fabricante proprii de

piei perziane, piei veritabile de Ardeal negre și feștite, piei de lipsca, căciuli pregătite din pânură Kriemer.

Mare magazin în tot felul de modă nouă de pălării pentru bărbați și copii mai departe am piei veritabile din țară și străinătate precum perziane KRIEMER, farbuite de Lipsca, precum și de miel alb.

În institutul meu de plissé se primește tot felul de haine pentru plissé, din loc și provință.

— Prețuri moderate, serviciu prompt! —
desfacere în mic și mare. — Comandele din provință se execută prompt și repede.

Toată imitarea și reproducerea va fi pedepsită.

Unicul veritabil e

Balzamal Thierry

provăzută cu marca „Călugărița verde“ sub scutul legii. Cel mai vestit și neîntrecut medicament contra perturbațiilor de mistuire, sgârșiri de stomac, colică, cathar, dureri de pept, influență etc., e foarte bună la începutul tuberculozei. Se capătă în 12 sticle mici, sau în 6 duble, ori în una mare deosebită provăzută cu incuetoarea patentată. Prețul 5 cor. cu porto.

Unsoare Centifolia Thierry recunoscută ca „non plus ultra“:

contra rănilor vechi, aprinderi, vătămări, răniri, precum și tot felul de umflături. 2 borcane cu 3 cor. 60 fil. cu porto.

Banii se trimit înainte ori se ridică prin rambursă.

Apotheca Thierry în Pregreda

lângă isvorul mineral de apă aeră Rohits Sauerbrunn.

Depozite în următoarele apothece: în Arad la FÖLDES KELEMEN și la HAJOS ARPAD.

Se află în deposit și la L. Vértes, Lugoș.

Atenție! Fac atenții mai ales pe revanzători să fie atenți la cumpărare și comandă la balzamal meu brevetat prin lege. În senzul §§-lor 23 și 25 se espun toți cei ce nu cumpără balzamal pregătit în apoteca mea, ea altul fals și care nu este provăzută cu breveta „Călugărița verde“, dar mai ales revanzătorii se pedepsesc cu o pedeapsă de 4000 coroane sau cu închisoarea corăzpunzătoare de un an. Tot așa stă lucrul cu celelalte amestecături fără orice preț srigate în piețe, cari însă nu sunt bune numai pentru a stoarce și înșela publicul.

In atențiunea medicilor și a barbierilor.

În primul atelier din Ardeal de ascuțit cu putere electrică, se ascuț și se melirează cu prețuri moderate tot felul de instrumente medicale și de barbier. Instrumentele trimise pe postă se ascuț în 24 de ore. Solicităm încrederea binevoitoare rămân cu stimă:

Exner Sándor

NAGY-SZEBEN. promenada Bretter.

Inștiințare.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din loc și jur, că în locuința mea din strada Bercsényi, nr. 8 Arad efectuează tot felul de

planuri de zidărie

pe lângă prețurile cele mai reduse.

Insemnez că în urma praxeii mele continue de 32 ani, mă nizuiesc ca în todeauna să câștig îndestulirea onoratului public doritor de a zidi. Nu sunt membru nici unei societăți și tot felul de zidărie o efectuează cât mai curând.

Cerând sprijinirea, sunt cu profundă stimă:

Horváth József, măestru zidar.

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pachete originale măsurate.

Rum Jamaika

diferite soiuri veritabile
în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

ARAD.

CUMPĂRĂTURI DE OCASIE!

Aduc la cunoștința on. public, că am cumpărat prăvălia de porcelanuri și sticlărie a Fraților Gebhart și din cauza greutatea mutată, toate articolele ce se află în magazin, precum sticlării, porcelanuri, lămpi, lustre de gaz și electrice, tot felul de articole de podoabă, tăcămuri de masă de alpaun și alpacca de argint, vase de tert din nickel ș. a.

le vând cu preț redus

despre ce rog pe on. public să se convingă

Cu deosebită stimă:

Următorul Fraților Gebhart

RAUCH RAIMUND.

Prețuri ieftine!

Mobilierul prăvăliei e de vândut.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice

este escelentă

Spirtul Reuma

incercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

Forte-pianuri

și

pianine

vestite în toată lumea,

mechanică engleză,
se capătă cu cele mai
moderate prețuri re-
cunoscută de cea
mai bună măestru-
pian din Viena la
firma

Reményi Mihály

liferantul de muzicalii la academia reg.

în Budapesta, strada Király nr. 58

lângă „Academia ungurească de
muzică”, care acum se edifică.

Reperaturi și stimulări de pian execută pentru capitală și provincă numai prin cei mai esperti și desteri măestrii și pe lângă garanță cu prețurile cele mai moderate.

Forte-pianuri vechi și folosite le schimbă cu noi.

Mare deposit de harmonii europene și
americane.

— Prospekte gratis și franco. —

IOAN MARTIN

◆ croitor bărbătesc ◆
ARAD, STRADA HUNYADI

Cu sosirea sezonului de toamnă recomand magazinul meu bine asortat cu

stofe de lână

din țară și strănătate, din cari confecționez hainele cele mai moderne și cu preț redus. O comandă de probă poate convinge pe ori și cine despre aceasta. Principiul meu este lucru frumos, modern și profit puțin. Solicit părtinirea binevoitoare.

IOAN MARTIN.

Produsele de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás stațiune balneară

aranjată din nou
expediază și afară de cartel imediat cantitate cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

chimicește curat și natural, în lichid din isvorele de acid carbonic din bala celebră Buziás, pentru prepararea apei gazoase, pentru restaurator și alte scopuri industriale.

!! Cel mai sponic acid carbonic !!

Extrasul certificatului analizei chimice al institutului de a examina pe cale chimică mâncările și beuturile a. 1907 nr. 4615. „Mirosul și gustul“ e normal. Conținutul de acid carbonic: 99.57%. În urma examinării s'a constatat că aceste corespund pe deplin cerințelor higienii publice și pe baza conținutului carbonic bogat se evaluează de cel mai bun. Cu informații servește prompt:

Fizicatul de expedare de produse acid-carbonice și ape minerale al stațiunii balneare Muschong-Buziás în Buziás-Fürdő. (MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉN-SAV MŰVEK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTRÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDŐN).

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban 18.

STIMATE DOAMNE!

Comandați numai odată de probă cosmeticul de înfrumșetare
Crema Havasi-Gyopár de dr. Biró

și Vă veți convinge că acest cosmetic minunat îndepărtează imediat piștii, petele de ficat și tot felul de erupțiuni de pelea feței, și îi dă o frăgezime tinerească. Un borcan mare 1 cor. Săpunul 70 fil.

Cel mai eficace preparat contra anemiei, lipsa de apetit și nenositățe este preparatul alui Dr. BIRO Tokaji China-Vasbor. Are un gust plăcut, întărește și curăță sângele. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil.

„ARANYHARMAT“.

Prin întrebuințarea căruia se poate colora părul în blond-auriu. Acest mijloc e nestrictăcios atât pentru păr cât și în general pentru sănătate. Nu vopsește! Nu murdărește! Prețul unei sticle cu îndrumare 3 corcane.

Toate aceste se află în deposit principal la:

Farmacia W O L F F, Kolozsvár.

Corespondență particulară în limba română!

Oltoiori de struguri

expediază,
garantând desol
asortiment bogat
de ane e recunoscut de pri uli și cel mai
fratnic:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep
proprietar: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

== Poftiți și cereți prețuri curente ilustrate! ==

Din prețul curent se pot ceta scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informații dela persoanele cunoscute așa vorbal ca și înșeri, despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de platire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiași clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% al greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire nelsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimis gratis.

Zsellér Imre

Atelier artistic pentru specialitate de ferești de biserică, pictură pe sticlă, pentru părți de sticlă, plumbitor de artă și de mozaic

Budapest, VI., Aréna-ut 124.

Pân' acum s'au făcut în atelierul meu fereștile bisericilor romano-catolice din Bács-Almás, a celei din Nickine, din Grediște, Bácskula și Bodajk, a celei greco-orientale din Ujvidék, la cari mă provoc, ca și la parohii, cari au lucru distins din parte-mi.]

Lösch József

fabrică de mașini de agronomie

BÁCS-TOPOLYA

Recomandă

mașina de sămănat **HUNNIA** cu două rânduri.

Fabricație ungurească!

== Poftiți și cereți inviațiuni asupra prețurilor. ==

Vanzare de trăsuri

Se afla de vânzare
● trăsuri cu copertis folosite
● trăsuri noi de tot soiul
● trăsuri noi de tot soiul
● trăsuri noi de tot soiul

Se primesc spre reparare — în timp scurt și preț moderat — trăsuri folosite, sau se schimbă.

OIASZ LAJOS, Arad

fabricant de trăsuri
Kisbél király-utca, vis-à-vis de Ipărtășiet

Câteva cuvinte asupra buzelor secrete

B hiet, — dar în realitate adevărată că în vremea de azi e bătaioare în ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și suncuri trupești sunt atrodiate și cari în urma neurtit din tinerețe și în timpul primei ere și-au dezvoltat sistemul nervos și puterea spirituală. K timpul suprem ca acest război îngrozitor să se pună capăt. Trebuie să de cinea care să dea tineretului desigur binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală — trebuie să de cinea cărții și cu înțelegere necerzătoare lor secrete. Dar nu e în fiecare înșă a destăinui aceste necerzări ori și cu, ci trebuie să ne adresăm unui artist de medic specializat, omniștiințific, care știe să dea asupra vieții staturii bune sexuale și să ajute și moralizator ce de-a eventualele existențe, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o lămurire atât de mințială și pentru acest scop e înțelesul renunțării în toate țările și Dr. PALOZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Hákóczy-ut 10), unde pe lângă disecția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbați cât și femei) deși și asupra vetei sexuale, unde fange și suncuri trupești ale bolnavului se curăță, nevii și se întrec, tot organismul și se eliberează de materiile de boală, chinurile suferințelor și se îngrijește.

Dr. PALOZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Hákóczy-ut 10), unde pe lângă disecția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbați cât și femei) deși și asupra vetei sexuale, unde fange și suncuri trupești ale bolnavului se curăță, nevii și se întrec, tot organismul și se eliberează de materiile de boală, chinurile suferințelor și se îngrijește.

Dr. PALOZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Hákóczy-ut 10), unde pe lângă disecția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbați cât și femei) deși și asupra vetei sexuale, unde fange și suncuri trupești ale bolnavului se curăță, nevii și se întrec, tot organismul și se eliberează de materiile de boală, chinurile suferințelor și se îngrijește.

Brunner Béla

Au sosit obiecte de ocaziune !

Arad, în piața Szabadság nr. 20.

(Strada Forray, palatul conților Nádasdy.)

Recomandă magazinul său bogat de marfă, unde se pot căpa cele mai frumoase cadouri de ocaziune.

Palățiile cele mai moderne, cămeși, guleri, mânusi, cravate, batiste, ciorapi etc.

Mare țarg de ocaziune !

Prețuri ieftine !

Comandă din provincie se elpevesc la moment.

Moldován M., croitor de domni

pe Mátyás király-tér nr. 24.

și-a mutat prăvălia dela 1 Septembrie

Moldován M., croitor de bărbați

și-a mutat prăvălia dela 1 Septembrie

pe Mátyás király-tér nr. 24.

Am onoare a aduce la cunoștința clienților mei din loc și provincie că mi-au sosit nouă tipuri de toamnă și de iarnă și stau la dispoziția on. cumpărători, croi admirabil, prețuri ieftine, servicia prompt.

Cu deosebită simț :

Moldován M., croitor de domni

pe Mátyás király-tér nr. 24.

și-a mutat prăvălia dela 1 Septembrie

Moldován M., croitor de bărbați

și-a mutat prăvălia dela 1 Septembrie

pe Mátyás király-tér nr. 24.

Am onoare a aduce la cunoștința clienților mei din loc și provincie că mi-au sosit nouă tipuri de toamnă și de iarnă și stau la dispoziția on. cumpărători, croi admirabil, prețuri ieftine, servicia prompt.

Cu deosebită simț :

KAULICH ETEL

Fondat în anul 1892.

atelier de corsete

în care se confecționează corsete reform nevătmător să-nățăți, în față dreaptă, stomacul și lasă liber, toașa și susținătoare de foale și de solduri, susținătoare de spat, precum și corsete ortopedice după moda recentă și solide pe lângă prețuri moderate. — Cataloguri ilustrate și îndrumare pentru luarea măsurii așa în loc ca și în provincie se trimite gratuit cu porto franco.

BUDAPEST

numai IV, Szervita-tér 5, telem.

demitroni decorați, cel mai vechi și mai plăcut

COVARE

în toate calitățile, saci pentru bucate, și strănșuri și stoașă

la prăvălia de articole industriale din Ardeal și Bacska.

Reich B. Karoly Fia és Társa.

Arad Andrassy tér 6 (Verbos-ház).

Rușim a observa firma !

Cumpăr

cu prețuri cel mai ridicat și vând dela domni haine bărbătești folosite, blani de călătorie, moștile folosite, casse "Vertheim", dulap de ghiață, unctie de calărit, hamuri, puși și țere vechi, precum și metaluri ori cat de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela lichiație luată, 500 bucăți de stoașă haină pentru haină cu 5 și 6 horini pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Mainu este strada Aszalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de mobilă se află pe Arpad-tér nr. 5 în goli (în casa bisericicii izraelice)

După dorință merg și acasă și în provincie chemat prin vo cartea poștală.

Cu toată stima

IULIU HERZFELD.

Gartner Samu

mare fabricant de mașini de cusut și biciclete

Arad, strada Weitzer János, (Palatul Minoriilor)

unde se afla biciclete de toate felurile ca prețuri cel mai moderat. Reparățiunile se fac punctual. — Mașini de cusut se află în magazin permanent. Condițiuni favorabile pentru plată în rate.

Bicicleta

cu picioare trainice de mână sau cu motor să se adreseze cu încredere la

Toți aceia

cari vor să aibă o

mașini de vinărit

amintite ca : pompe de vin, scule de bere, instrumente pentru punerea dopului, sturpuri, PRESSE DE VIN, ZROBITOARE DE STRUGURI, etc. și repară aceste stand bun pentru reparație. — Pregătesc apoi tot felul de țesături de sarmă la cusute de găini, la grădini zoologice, la ingradituri de vii.

Cu prețurile cele mai moderate transportez mașini de țesut sarme, cupatoare automate și mașini după cele mai noi sisteme.

Tinta mea principala e să căștig încrederea comandatorilor, clienților mei și pentru viitor.

Servesc bucuros cu un plan de buget, cu prețuri curent.

Bory Bela, Szabadka

Arpad-u. 158. — Telefon 390.

Primesc comande de tot felul pentru zidărit, lucrări de artă și mașinării, aranjare de apudate și sonerie cu electricitate și repararea acestora.

mai departe pregătesc

mașini de vinărit

amintite ca : pompe de vin, scule de bere, instrumente pentru punerea dopului, sturpuri, PRESSE DE VIN, ZROBITOARE DE STRUGURI, etc. și repară aceste stand bun pentru reparație. — Pregătesc apoi tot felul de țesături de sarmă la cusute de găini, la grădini zoologice, la ingradituri de vii.

Cu prețurile cele mai moderate transportez mașini de țesut sarme, cupatoare automate și mașini după cele mai noi sisteme.

Tinta mea principala e să căștig încrederea comandatorilor, clienților mei și pentru viitor.

Servesc bucuros cu un plan de buget, cu prețuri curent.

Cremă pentru bățături

neîntrecut în timpul prezent,

care depărtează bățătura cu rădăcină cu tot în decurs de opt zile, fără durere.

Un borean cu explicația cum trebuie folosită, costă 1 coroană.

La cei ce să angajază s'o vândă să dau procentele mari.

La comandă de 6 borcane le trimite porto franco

I. N. W. M. F. O. H.

prăvălie de haine pentru domni, băieți și copii

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS

Skudier-tér nr. 5.

FRATER és DÓMÖTÖR

cancelaria de arhitectură diplomată

ARAD, STRADA SALACZ GYULA NUMĂRUL 1.

Primește:

măsurarea, regularea, comasarea, parcelarea, orașelor, comunelor, și a domeniilor precum și tracirozarea, plănuierea și construcția terenurilor de pădure și industriale.

Specialiști:

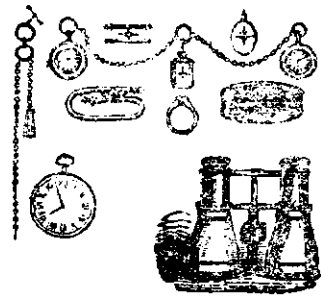
în plănuierea și înființarea regulărilor de ape și a apeductelor.

Sárga János

:: argintar și pregătitor de obiecte artistice ::
Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Telefon nr. 354.

Telefon nr. 354.

Abundant provăzut cu obiecte de aur, argint și petrii scumpe. Pregătește tot felul de lucrări artistice: în aur, argint și altfel de lucrări de artă maginetră. — Schimbări de aur și argint, conform cursului zilnic. — Cu preț curent servim gratuit și franco.

AVIZ! Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de casse de fier și oțel

priv. ces. și reg. a dlui G. Ószy, îmi iau voie a aduce la cunoștința prea on. public, că în fabrica mea se eșecută tot felul de **CASSE** și după mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panterate se eșecută după cele mai nouă sisteme engleze și americane sigure contra focului și spargerei pentru care dau deplină garanție.

Atrag atenția onor. public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material slab și prin urmare fără valoare.

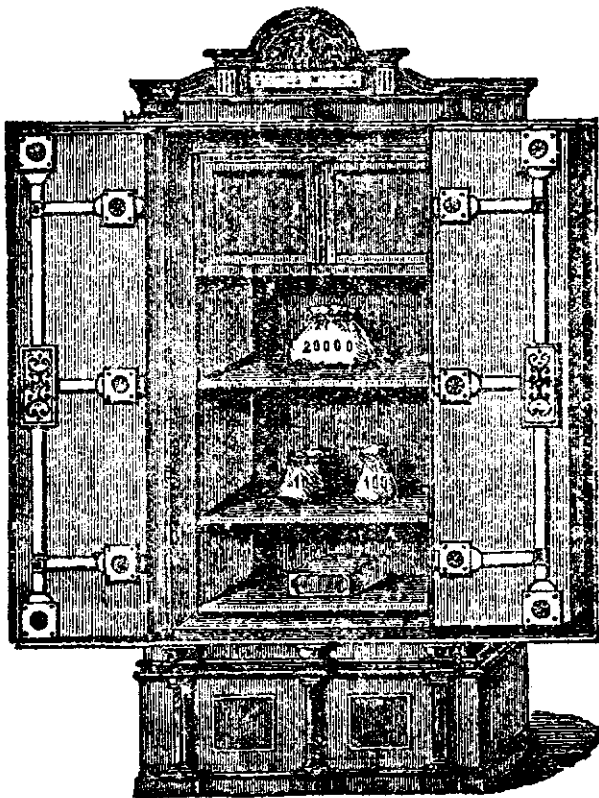
Rugând pe prea on. public pentru binevoitorul sprijin, semnez cu distinsă stimă:

E. Purece

fabricant de casse

SIBIU (Nagyszeben), Rosennergasse nr. 9.

■ Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco. ■

Grósz Nagy Ferencz, farmacist

DEBRECZEN, str. Șaș nr. 8.

farmacia „Arany egyszervu“.

Recomandă medicamente speciale preparate.

Numai există reumă!

Cine voințe să scape de ori ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul

Király Balzsam

al cărui efect vindecător recunoscut și de medici.

1 sticlă mare 2 cor. 65 fil. cu îndrumare. 3 sticle mari 6 cor. 65 fil. cu îndrumare, porto franco cu rambursă.

Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai eficace medicament.

Numai există reumă!

MEDICAMENT PENTRU VOPSIREA PĂRULUI

în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndeajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înasprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., e de ajuns pe un an întreg.

Mare depozit de medicamente speciale din țară

și streinătate, articole de lux, bandage etc. etc. etc.

CEL MAI SIGUR MIJLOC DE ÎNFRUMȘETARE e

Crema de față Fáy-féle Arcz-Crém

efectul e miraculos! Infrumșează, întinerește! Cel mai escelent mijloc contra pișturilor a petelor ficat și a tuturor necurătențiilor de față. Un borcan 1 coroană săpunul 1 coroană bucata. — — —

Depozit princ. de exped. Grósz Nagy Ferencz, farm. Debreczen.

MUSTAȚA E

FRUMOASĂ!

dacă întrebuițezi

POMADA HAJDUSÁG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea muștelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Parfumuri de tot felul

cu 1, 2, și 3 cor. sticla.

O păpușă pentru probă

numai 5 cor. 50 fileri.

Pregătit cu pânză 9 coroane.

Se află la pregătitorul de păpuși de probă

VAJDA SAMU

BUDAPEST, Károly-körut 11. sz.

Mare institut de reparat de păpuși de jucărie.

Preț-curent gratis! Reparare de păpuși!

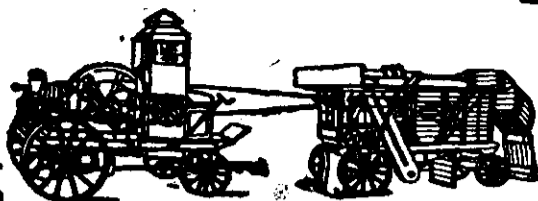
Vânzare en gros și en detail.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI		FOI PERIODICE
INVITĂRI BILETE DE LOGODNĂ <small>după dorință și în culori</small> BILANȚURI ANUNȚURI FUNEBRALE	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> ● Tot felul de lucrări tipografice ● </div> <i>atingătoare de această branșă</i>	PROGRAME BILETE DE CUNUNIE <small>după dorință și în culori</small> ADRESE BILETE DE ÎNTRARE
<div style="border: 2px solid black; padding: 10px; display: inline-block;"> <h1 style="margin: 0;">„TRIBUNA”</h1> <h2 style="margin: 0;">ARAD</h2> <i>Str. Deák Ferencz nr. 20</i> </div>		
PREȚ-CURENTURI <small>în orice număr</small> NOTE STATUTE • LIBELE CIRCULARE	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; display: inline-block;"> ● Diferite tipărituri pentru bănci ● </div>	CĂRȚI DE VISITĂ <small>diferite formate</small> MENU PLICURI CU FIRMA OBLIGAȚIUNI
<i>Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.</i>		
CĂRȚI în COMISIUNI	<i>Prețuri moderate!</i>	EDITURĂ PROPRIE

SCHMIDT FRIGYES és TÁRSA.

Atelier de repararea
mașinilor și de lăcătușerie, provăzut cu putere electrică.
Nagyvárad, Hattyu-utca nr. 2.

Pregătim tot felul de lucrări, cari se țin de branșa noastră; astfel de exemplu: **Lumini electrice, porți de pompă, îngrădiri la bolte de morți și orice lucrări de relief și gustos mod.** Prețim apoi și reparăm și provedim din nou: **tot felul de mașini de economie, instrumente de economie, instrumente de aranjamente de moară, Transmissiuni, mașini de vapor, etc.** Acestea din urmă, ca măiestri mașiniști, ce luăm pe răspunderea noastră.

Mai ales punem mare pondă pe îmbunătățirea mașinilor de tipografie și mutarea tipografiilor, fiindcă SCHMIDT FRIGYES, membrul firmei, a servit 14 ani de-a rândul în fabrica de mașini alui Wörner J. és Társa din Bpesta.

Avis!

Am onoare a înștiința pe on. public că o acrivitate de mai mulți ani sub firma „Zimmermann și Elzele“ — de unde m'am despărțit cu prietenie — am deschis cu ziua de azi pe **Piața Libertății Nr. 21** sub firma protocolară

Zimmermann Ignác

o prăvălie aranjată din nou, cu articole de lux, mește de bărbați și jucării de Norinberg.

Tcate nisuițele mele se îndreaptă într'acolo, ca să câștig ca până acuma și în viitor încrederea on. public

Cu deosebită stimă:

ZIMMERMANN IGNACZ.

Fempel E. Pancsova.

Espediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d. e.: garnituri de îmblătit, ciure, grape, tăietori de tulei, mașini de sfărâmat, teasc de struguri, ș. a., ș. a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

In atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.

IULIU ERŐS

SIBIU (NAGYSZEBEN).

Noutăți în toate soiurile de **orologe, juvaere, articoli de aur și argint**, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de orologe, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oțeles și proba officioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil Trimțteru numai cu rambursă.

Prețcurante ilustrate la cerere gratis și franco.

Prăvălie nouă pentru partea de sus a ghetelor.

Am onoare a atrage atențiunea domnilor pantofari că am deschis cu ziua de azi

o prăvălie pentru partea de sus a ghetelor.

Pregătesc în această branșe din propriul meu material cu preț moderat, lucru de lux, repede și punctual, pentru ce mă recomand în atențiunea și bunăvoința măiestrilor.

Cu deosebită stimă:

ALTMANN MÓR,

atelier pentru partea de sus a ghetelor.

Strada Boczkó, nr. 2.

FRĂȚII BURZA ARAD

recomandă depositul lor bogat, prăgini de fer, plăci de fer, osii de fer, instrumente de fer, sobe de fer turnat, mașini de gătit, sirme și cule de sirmă, lanțuri, săpi, arșeu, furci de oțel și tot felul de vase de bucătărie de fer turnat și smălțuite.

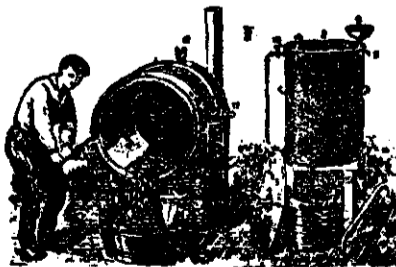
Mare deposit de revolvere cu repetiție, arme și recvisite de împușcat.

Deposit de mașini agricole așa d. e. pluguri de oțele sistem Lack, mașini de sămănat, grape, tăietoare de paie și napi, cântare. Mare magazin. Cea mai bună calitate în plăci de catran (păcură), și asfalt pentru acoperit casele. Comandele din provincie se îndeplinesc punctual.

Telefon Nr. 604.

Telefon Nr. 604.

Firmă românească.

Aduc la cunoștința on. cultivatori de vin, de fructe și a fabricanților de rachiu, că în prăvălia mea se află cele mai noi căldări de fert rachiu, cu prețurile cele mai moderate. Atrag atenția on. public asupra aparatului de răcit în formă de sul sistemul cel mai nou cu țeava dreaptă și încovoiată.

Montarea fabricelor mai mari de rachiu pentru ferberea și rafinarea lui, o execut din materialul cel mai fin și punctual.

Cu stimă:

ENGELTHALLER BÉLA,

fabricant de arămuri.

SZEGED, Lechner tér 10. (Casa propr.)